

KRACHTENBUNDEL

Helikoptervlucht boven het (financiële) landschap van de gemeente Veldhoven

Maart 2014

INHOUDSOPGAVE

Inleiding

1. Financiële situatie

- a. Inkomsten en uitgaven
- b. Voorlopig saldo jaarrekening 2013
- c. Stresstest
- d. Rol auditcommissie
- e. Kaderstelling

2. Maatschappij

- a. Maatschappelijke participatie
- b. Decentralisaties (o.a. jeugd)
- c. Werk en inkomen
- d. Sport en recreatie
- e. Kwetsbarenbeleid
- f. Minima en stadspas
- g. Onderwijs
- h. Grote professionele instellingen

3. Wonen

- a. Bestuursconvenant Stedelijk Gebied
- b. Herzieningswet toegelaten instellingen
- c. Prestaties met corporaties
- d. Volkshuisvestingsfonds

4. Ruimte en economie

- a. Parels stedelijke as (Copr, Djept, HTP)
- b. Luchthaven
- c. Grote infrastructurele werken (Kempenbaan, Wor, aansluiting A67, N69)
- d. Zilverackers
- e. Detailhandelsstructuurvisie
- f. Runport A2
- g. Verblijfsgebied 't Look
- h. Grondexploitatie

5. Milieu en duurzaamheid

6. Veiligheid

7. Regionale samenwerking

- a. MRE
- b. Subregionale taken
- c. Brainport Development
- d. Best-Veldhoven

INLEIDING

De komende raadsperiode stelt de gemeente Veldhoven voor grote uitdagingen. Financiële buffers zijn er nauwelijks, terwijl omvangrijke en complexe opgaven op ons pad komen. Sterker nog, onze schuldenpositie baart zorgen en vraagt om maatregelen. Hoewel we meer en meer geluiden horen over economisch herstel, hebben we nog steeds hoge uitgaven (zoals uitkeringen). Dat vraagt om creativiteit in de balans tussen kwaliteit en kosten (zoals duurzaamheidseisen versus investeringsmogelijkheden). Ook aan de inkomstenkant is het voorzichtige herstel van de economie nog niet te merken, terwijl het in deze periode wel nodig is om voor te sorteren op dat herstel (zoals de reconstructie van de Kempenbaan). De kosten gaan immers voor de baat uit.

Daarnaast krijgen gemeenten te maken met de transities in het sociale domein van Rijk naar gemeenten, waardoor de balans tussen kosten en inkomsten verder onder druk komt te staan. Het maken van fundamentele keuzes om een aantrekkelijke gemeente te blijven, is onontkoombaar.

Deze opgaven kan en hoeft Veldhoven niet alleen op te lossen. Steeds meer bundelen we in de regio (en daarbuiten) onze krachten om gezamenlijk taken op te pakken en kansen te verzilveren. Juist in de komende periode kan Veldhoven laten zien dat ze een essentiële rol speelt in de regio door gebruik te maken van haar lokale kwaliteiten. Lokale opgaven pakken we lokaal op, regionale opgaven op regionale schaal. Om zo het beste resultaat te bereiken.

En niet alleen bundelen we in de regio onze krachten. Dat doen we ook binnen Veldhoven, samen met onze inwoners, bedrijven en instellingen. Als regiegemeente brengen we partners bij elkaar waarbij wij op de achtergrond kaders en speelveld bewaken. Onze samenleving verandert immers. We zien steeds meer een samenleving met vertrouwen in eigen kracht en betrokkenheid van partijen. Deze partijen vinden gezamenlijk oplossingen, waarbij wij als gemeente zorgen voor verbinding. Dat doen we steeds met het belang van onze inwoners, bedrijven en instellingen voor ogen. Voor hen doen we immers ons werk. Sterker nog, als zij er niet waren, hadden wij ook geen bestaansrecht!

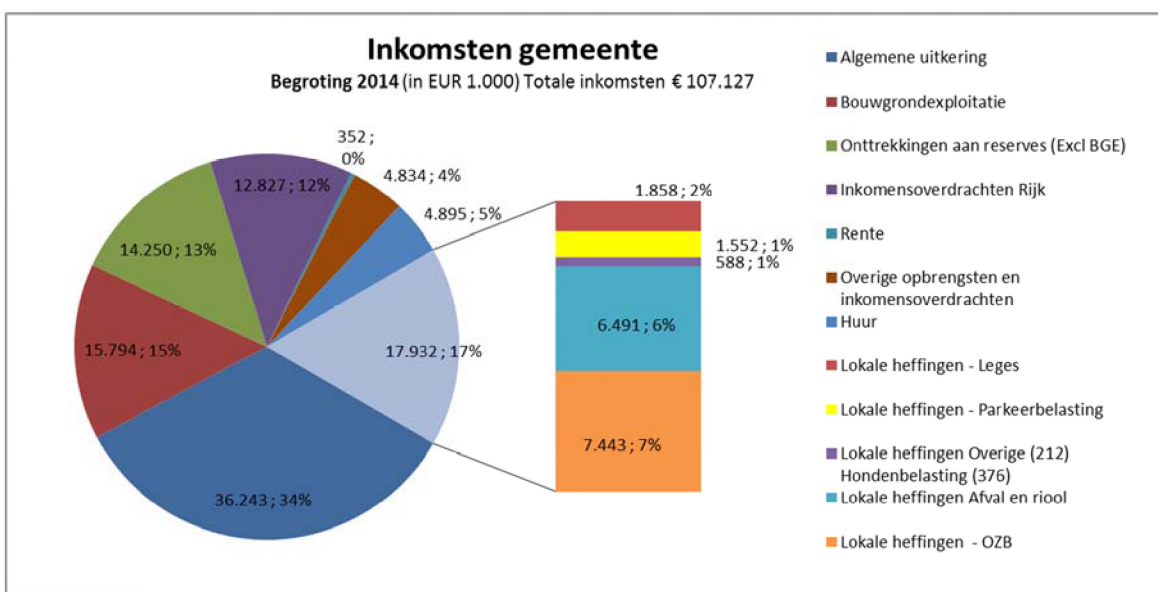
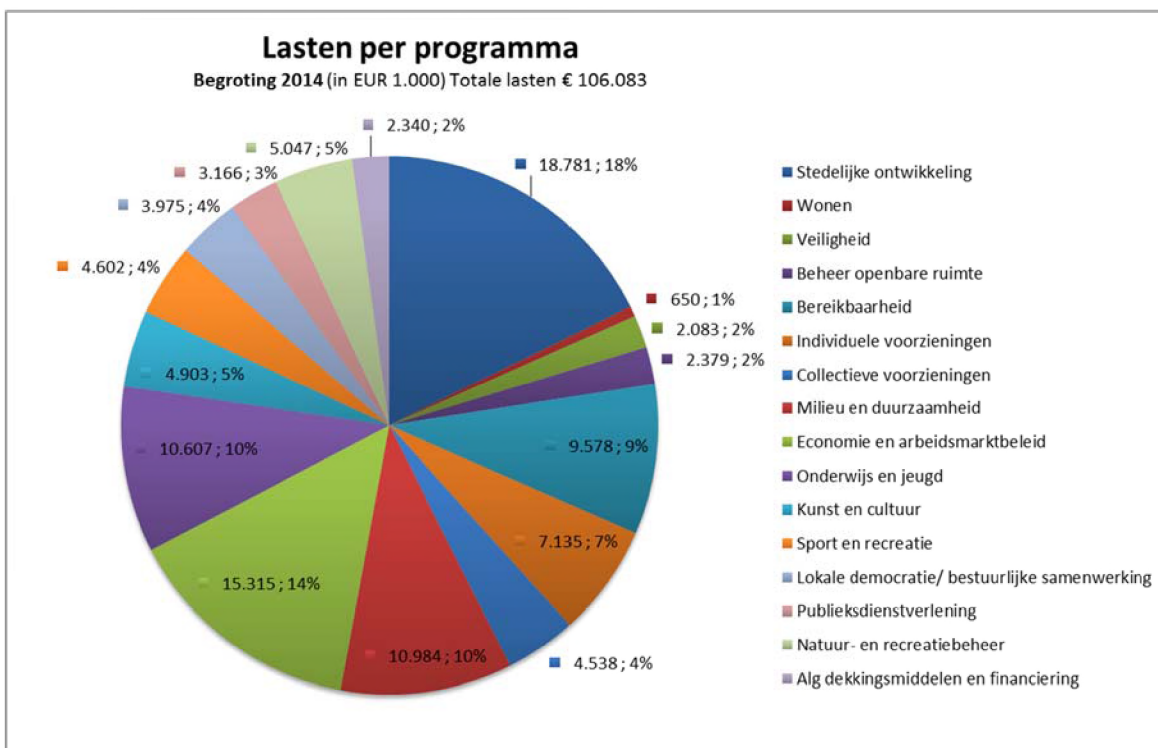
Deze 'krachtenbundel(ing)' is bedoeld om u als lijsttrekkers en raadsleden te ondersteunen bij de coalitieonderhandelingen en bij de start van een nieuwe raadsperiode. Het dossier bevat een ruwe schets van het (financiële) landschap waarin onze gemeente zich vandaag de dag bevindt en achtergrondinformatie over de belangrijkste onderwerpen van dit moment en van de komende raadsperiode.

Wij wensen u vruchtbare onderhandelingen.

1. FINANCIËLE SITUATIE

a. Inkomsten en uitgaven 2014

Wij zijn voor onze inkomsten in grote mate afhankelijk van de rijksoverheid. Eén van onze grootste inkomstenbronnen is het Gemeentefonds (of: algemene uitkering). Door de decentralisaties zal de omvang van het Gemeentefonds toenemen. Over deze omvang kunnen we in dit stadium nog niets definitief aangeven. Het Rijk geeft in de loop van dit jaar duidelijkheid via de circulaire over het Gemeentefonds. Voor een overzicht van onze totale lasten en inkomsten, gebaseerd op de programmabegroting 2014, verwijzen we naar onderstaande diagrammen.

Wanneer het Rijk bezuinigt op de algemene uitkering, dan kunnen we onze structurele inkomsten alleen op peil houden door het verhogen van de belastingen. In de praktijk gaat het dan vooral om de onroerendezaakbelasting (OZB). De overige lokale heffingen zijn óf gering van omvang óf zijn retributies zoals de afvalstoffenheffing, waarvan de opbrengst niet hoger mag zijn dan de kosten. Ter illustratie: een verhoging van de OZB met 1% komt, op dit moment, overeen met circa € 74.000,- aan opbrengsten.

OZB

Het huidige uitgangspunt is de OZB elk jaar trendmatig te verhogen met het inflatiepercentage. Extra verhogingen worden niet toegepast. De inkomsten via het Gemeentefonds zijn ruwweg vijf keer hoger dan de OZB-opbrengsten. Om een bezuiniging van 1% op het Gemeentefonds te compenseren, is gemiddeld een belastingverhoging van 4,8% nodig.

De limitering van de OZB-tarieven is op 1 januari 2008 vervallen. Omdat dit niet mag leiden tot een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk, is er een macronorm om de landelijke opbrengststijging van de ozb te beperken. Deze macronorm voldoet echter niet aan de verwachtingen. VNG heeft in 2013 met minister Plasterk afgesproken samen op zoek te gaan naar een nieuwe indicator voor het vervangen van de huidige macronorm OZB. Er wordt gestreefd naar vervanging in 2014.

Eerder is de macronorm voor 2014 vastgesteld op 3,5%. Dit betekent dat landelijk de OZB-opbrengsten in 2014 ten opzichte van 2013 met maximaal 3,5% mogen stijgen. Over de jaren 2012 en 2013 is er landelijk sprake van een overschrijding van de maximale opbrengst. Het ministerie heeft bepaald dat er door deze overschrijdingen een correctie op de macronorm 2014 zal plaatsvinden. De maximale opbrengststijging van de OZB in 2014, inclusief de correcties, komt hiermee op 2,45%.

Bezuinigingen

De afgelopen jaren hebben in het teken gestaan van bezuinigingen. De gemeenteraad heeft keuzes gemaakt om deze bezuinigingen vorm te geven. Moeilijke keuzes in lastige tijden.

Ook in de nabije toekomst zijn er grote opgaven voor Veldhoven. Op het gebied van de overheidsfinanciën, en dus ook gemeentefinanciën, is er nog steeds veel onzekerheid. Daarnaast zijn ook de decentralisaties een flinke opgave voor Veldhoven. Bij de invulling hiervan is nadrukkelijk de vraag wat de rol van de gemeente is en wat de rol van maatschappelijke partners is en wordt. Onze ambities in de komende periode zullen in evenwicht moeten zijn met onze (financiële) mogelijkheden. Het formuleren van deze ambities begint vandaag.

Twee tabellen verschaffen u inzicht in onze financiële positie: het meerjarenperspectief 2014-2017 zoals bekend na burap II 2013 en begroting 2014, en het verloop van de algemene reserve na burap II 2013 en begroting 2014. In deze laatste tabel is de omvang van de reserves benoemde en onbenoemde risico's - als aanname - tijdens de planperiode gelijk gehouden.

Meerjarenperspectief 2014-2017

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2014	2015	2016	2017
Meerjarenperspectief 2014-2017 begroting 2014	1.043	86	1.176	2.247
Amendement subsidie SWOVE	-22	-45	-45	-45
Bijstellen gevolgen septembercirculaire 2013	-685	-905	-1.246	-1.396
Bijstellen gevolgen decembercirculaire 2013	-318	111	155	225
Meerjarenperspectief na decembercirculaire 2013	18	-753	40	1.031

Verloop algemene reserves

Bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2014	2015	2016	2017
Risicoreserve benoemde risico's na burap II 2013 en begroting 2014	6.299	6.299	6.299	6.299
Risicoreserve onbenoemde risico's na burap II 2013 en begroting 2014	10.000	10.000	10.000	10.000
Vrije reserves	16.957	15.225	12.541	9.720
Stand 31-12 algemene reserve na burap II 2013 en begroting 2014	33.256	31.524	28.840	26.018

Als we naar de tabellen kijken, is het aan te raden om uiterst behoudend om te gaan met nieuwe beleidswensen en/of intensiveringen op bestaande gebieden in het komende begrotingsjaar. Nu pas op de plaats maken, schept tijd om de mogelijke (bezuinigings)scenario's én de consequenties van belangrijke onderwerpen verder uit te werken om te komen tot gefundeerde keuzes.

b. Voorlopig saldo jaarrekening 2013

Over 2013 heeft de gemeente 3,2 miljoen euro overgehouden. Vergeleken met burap II 2013 is dit 2,4 miljoen meer dan begroot. (In burap II was een overschot van 837.000 euro verwacht.) Dit meevallend saldo wordt voor het overgrote deel veroorzaakt door de volgende drie posten:

1. Meevallende inkomsten uit het Gemeentefonds. Dit is bij de septembercirculaire bekend geworden; deze circulaire is niet in Burap II 2013 verwerkt. Daarnaast gaf ook de decembercirculaire voor 2013 een voordeel.
2. Binnen programma 6, onderdeel Wmo, waren de uitgaven lager. Het gaat hier vooral om huishoudelijke hulp.
3. Op het gebied van bijstand hebben wij binnen programma 9 meer middelen van het Rijk ontvangen dan voorzien.

Deze positieve afwijkingen over 2013 geven niet per definitie begrotingsruimte voor de toekomst. De meevaller op de ontvangsten van het Rijk (voor zowel Gemeentefonds als bijstand) is namelijk incidenteel. Binnen de Wmo worden we in 2015 geconfronteerd met een bezuiniging van 40% door het Rijk op de middelen. Daarnaast komt 2015 circa 594.000 euro negatief uit en is er nog financiële onzekerheid over de gevolgen van de decentralisaties.

c. Stresstest

Bij de begrotingsbehandeling 2014-2017 heeft de raad een motie aangenomen over de oplopende schuldenpositie. Naar aanleiding van deze motie is de stresstest van Deloitte en Touche uitgevoerd. Dit leidt tot inzicht in de financiële flexibiliteit en weerbaarheid van de gemeente.

De stresstest richt zich op de financiële strategie van de gemeente. Deze financiële strategie bevat de volgende drie onderdelen:

1. Een sluitende begroting
Structureel evenwicht. Aandachtspunten hierbij zijn resultaat vóór bestemming dus exclusief bouwgrondexploitatie, bezuinigingen, regeerakkoord vanaf 2014, de decentralisaties (jeugdzorg, participatiewet en AWBZ/Wmo).
2. EMU saldo en schuldpositie beheersen
Inzicht in (langjarige toekomstige) ontwikkeling van EMU saldo en schuldpositie, beheersen van investeringsprogramma (inclusief grondexploitatie), risico's afbouwen, ideaalcomplex investeringen ontwikkelen.
3. Vermogenspositie beheersen
Inzicht in risico's, kwaliteit van risicomangement in relatie tot weerstandscapaciteit (alle middelen en mogelijkheden om niet begrote, onvoorziene, substantiële kosten te dekken). De capaciteit in relatie tot de risico's is het weerstandsvermogen. Dat is de mate waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Op deze drie onderdelen zijn indicatoren bepaald die in de tijd worden gevolgd. Zo mogelijk worden de indicatoren ook afgezet tegen indicatoren van vergelijkbare gemeenten. Op basis van het aantal inwoners, redelijke centrumfunctie en redelijke sociale structuur, resulteert dit in de gemeenten Steenwijkerland, Huizen, Venray en Waalwijk. Als vergelijkbare gemeente hebben wij ook onze buurgemeente Best opgenomen. Qua inwoneraantal is zij echter niet vergelijkbaar.

In het volgende compacte overzicht wordt de financiële positie weergegeven op basis van verschillende indicatoren:

Overall overzicht Gemeente Veldhoven					
INDICATOR	Ze er gun stig	Gun stig	Ne utraal	Ong un stig	Ze er ong un stig
Lokale lasten					
Weerstandsvermogen					
Schuldpositie					
Financieringsstructuur					
Reservepositie					
Verhouding activa/reserves					
Voorzieningen					
Gespaard voor onderhoud					
Garantstellingen					
Rentelasten					
Gevoeligheid voor rente stijging					
Rente (investerings en grondexploitatie)					
Grondexploitaties					
Niet in exploitatie genomen gronden					
Begroting 2013-2017					
Realiteit begroting					
EMU-saldo					
Verbonden partijen					
Investeringsplanning					
Risicoprofiel	Klein		Gemiddeld		Groot

Conclusie: Er is reden voor zorg. We moeten in onze begroting maatregelen nemen om de schuldenpositie minder te laten stijgen dan geraamd. Realistisch ramen van investeringen en bouwgrondexploitaties is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Ook het daadwerkelijk verminderen of uitstellen van investeringen is wellicht nodig totdat de bouwgrondexploitaties opbrengsten genereren. Alleen een sluitende begroting voor de komende vier jaar biedt onvoldoende houvast om de toekomst financieel solide tegemoet te treden. Belangrijk is om alle onderdelen van de strategie zoals in de stresstest zijn opgenomen, te bewaken. Dat zijn een sluitende begroting, beheersen van het EMU saldo en de schuldpositie en beheersen van de vermogenspositie.

d. De rol van de auditcommissie

De huidige auditcommissie heeft vooral het karakter van een afstemmingsoverleg met de accountant. De commissie benoemt de raadsaandachtspunten voor de tussentijdse accountantscontrole en bespreekt de uitkomsten van deze controle. Om de toezichhoudende rol van de raad te versterken, is het van belang dat de rol van de auditcommissie verbreed en verdiept wordt zodat zij als auditfunctie van de raad opereert, in de vorm van een a-politiek, technisch overleg. Ook de rekenkamercommissie heeft, bij haar onderzoek naar de jaarrekening, geadviseerd de auditcommissie een grotere rol te geven bij de afhandeling van de jaarrekening. De auditcommissie kan samen met de accountant het technische voorwerk doen waardoor de juiste en goede vragen in de raad aan de orde komen. De huidige commissie vindt het zeer zinvol de rol van de auditcommissie te verstevigen. Bij de technische behandeling van rapportages en jaarstukken, aangevuld met verdieping op specifieke onderwerpen, kan de auditcommissie haar rol pakken. Politieke behandeling vindt vervolgens door en in de gemeenteraad plaats. De auditcommissie heeft voor deze nieuwe rol richtinggevende uitspraken gedaan over doelstelling, taken, deelnemers en communicatie. De nieuwe rol van de auditcommissie zal als voorstel aan de raad worden voorgelegd. Om deze rol te kunnen vervullen, is goede ondersteuning van de commissieleden nodig. Zo krijgt het inwerkprogramma voor de nieuwe raadsleden een zwaarder financieel accent. Dit vormt de opstap voor de kennisopbouw van de auditcommissieleden. De accountant is beschikbaar voor kennisoverdracht in het raadsintroductieprogramma.

e. Kaderstelling

De gemeenteraad stelt de kaders vast waarbinnen het college de begroting opstelt. In andere woorden, de kaderstelling geeft antwoord op de vraag "Wat willen we bereiken?" In 2013 heeft de raad de nota P&C Cyclus 2014 vastgesteld. Deze nota heeft als uitgangspunt dat kaderstelling plaatsvindt op hoofdlijnen (hoofdkaders) en wordt verfijnd via het formuleren van doelstellingen en meetindicatoren. Het coalitieakkoord en het bestaand beleid vormen de basis voor kaderstelling en doelstellingen. Ook deze 'krachtenbundel' volgt een aanpak op hoofdlijnen.

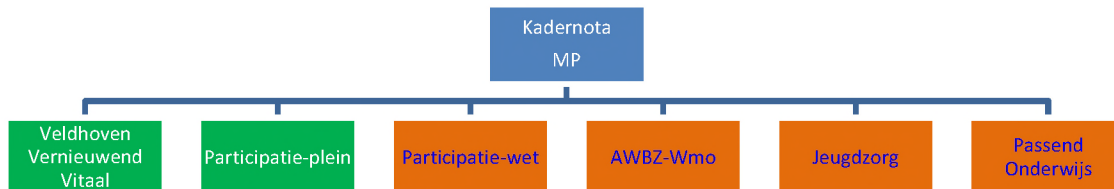
In 2013 heeft de raad de kaders voor 2014 vastgesteld volgens de nota P&C Cyclus. Bij de besluitvorming over deze nota en de kaderstelling voor 2014 is opgemerkt dat het komende coalitieakkoord scherper en concreter moet zijn, om als adequate basis te kunnen fungeren voor de kaderstelling. De raads werkgroep Doorontwikkeling P&C Cyclus adviseert de onderhandelaars hiermee rekening te houden.

1 Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)

Mensen die in Veldhoven wonen, moeten zo gezond en volwaardig mogelijk mee kunnen blijven doen aan onze samenleving. We willen een samenleving waar mensen opkomen voor elkaar en niet alleen voor zichzelf. De volgende onderwerpen spelen op het sociaal-maatschappelijke beleidsveld.

a. Maatschappelijke participatie

De Kadernota maatschappelijke participatie 2012-2015 schept het kader waarbinnen het beleid wordt ontwikkeld, zodat Veldhoven zich ontwikkelt tot een participatiesamenleving. Het Programma maatschappelijke participatie behelst met name de projecten Participatieplein, Veldhoven Vernieuwend Vitaal (VVV), de drie transitie en invoering van Passend Onderwijs. VVV behelst het beleid voor actieve participatie, zorgzame wijken en mantelzorg. Het versterken van de eigen sociale kracht is hier een leidend thema. Specifieke aandacht gaat uit naar het verantwoord zelfstandig wonen.

b. Decentralisaties/transities

Dit betreft de transitie Participatiewet, transitie AWBZ-Wmo en de transitie Jeugdzorg. Wij beschouwen de invoering van Passend Onderwijs als vierde transitie. Sommige opgaven kunnen prima op lokaal niveau worden opgepakt, andere vragen om een regionale aanpak. De drie decentralisaties worden volgens het principe 'Iedereen telt mee, iedereen doet mee en iedereen draagt bij' ingevoerd. Nadruk ligt op eigen verantwoordelijkheid en betrokkenheid van inwoners. De transities hebben een grote financiële impact. De gemeente krijgt de taken van het Rijk, met een aanzienlijke korting. Het zal op zich al een klus zijn om de overgehevelde taken goed uit te voeren, een grotere uitdaging is het om dit te doen binnen de beschikbare middelen.

c. Werk en inkomen

Centraal wordt nieuwe wetgeving voorbereid voor de uitkeringsverstrekking en de (arbeids-)participatie van niet werkende inwoners. De nieuwe Participatiewet biedt het kader voor gemeentelijk beleid. Gelijktijdig worden de financiële kaders voor participatie aangescherpt.

d. Sport en recreatie

Veel activiteiten op dit terrein vallen binnen het overkoepelende terrein van maatschappelijke participatie. Zo organiseren diverse verenigingen activiteiten voor ouderen en gehandicapten (G-sport). Combinatiefunctionarissen organiseren sportstimuleringsactiviteiten voor scholen. Het college stelt hiervoor jaarlijks een bestedingsplan voor de breedtesport vast. Bewegen bevordert de gezondheid en het actief beoefenen van sport in teamverband bevordert de sociale cohesie.

e. Kwetsbarenbeleid

Het kwetsbarenbeleid is bijna helemaal onderdeel van het totale beleid maatschappelijke participatie. Er zijn nog twee afzonderlijke onderdelen, namelijk

het signaleringsoverleg en de aanpak huiselijk geweld. In het signaleringsoverleg werken we met tien partners samen aan casussen, met als doel één plan, één regisseur. Binnen de aanpak huiselijk geweld staat de invoering van de wet Verplichte Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling centraal.

f. Minima en stadspas

Het huidige minimabeleid is voor een belangrijk deel inkomensondersteunend en bevordert niet de maatschappelijke participatie. Nieuwe vormen van minimabeleid dragen beter bij aan ons motto "iedereen doet mee, telt mee en draagt bij". Het minimabeleid brengen we in lijn met de Kadernota maatschappelijke participatie. Een Stadspas biedt mensen mogelijkheden om mee te doen.

g. Onderwijs, Brede scholen/MFA's

De Brede School Veldhoven is een samenwerking tussen verschillende organisaties die zich richten op onderwijs, zorg, opvang, welzijn en vrije tijd voor kinderen van 0 tot 16 jaar. Hieronder vallen de realisatie van de multifunctionele accommodaties (MFA) Zuid en Midden, de verbreding van bestaande basisscholen en de inpassing van het VSO in de Kempen Campus.

De bouwwerkzaamheden voor beide MFA's verlopen volgens planning. De opleverdata zijn voorzien voor begin tweede helft 2014.

Door de (landelijk) sterk dalende vraag naar kinderopvang heeft Korein kinderopvang zich in 2013 opnieuw georiënteerd op de situatie en haar positie. Hierdoor zijn de basisscholen in Cobbeek, 't Look en Zeelst in 2013 niet verbreed. Deze verbredingen vinden naar verwachting plaats in 2014. De verbreding van basisschool Dick Bruna aan De Roek wordt gezien in samenhang met de groei van het openbaar onderwijs in Veldhoven. Het schoolbestuur zal in 2014 een verzoek tot extra huisvesting indienen.

In overleg met de schoolbesturen OMO en Veldvest is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd en een schetsontwerp opgesteld voor de huisvesting van de PWA in de gebouwen van het Sondervick college op de Kempen Campus. Als alles volgens planning verloopt, heeft de PWA per augustus 2015 onderdak op de Kempen Campus.

h. Bezuiniging op professionele instellingen

In de meerjarenbegroting van 2014-2017 staat een bezuiniging op subsidies per 2016, oplopend tot 1 miljoen euro per 2018. Realisatie van deze bezuiniging moet vooral gebeuren door het anders organiseren (zoals vercommercialiseren) van de activiteiten bij muziekschool Art4U, het zwembad en Museum 't Oude Slot. Tijdens de begrotingsbehandelingen heeft de raad een motie aangenomen die ook Theater de Schalm en de bibliotheek bij de bezuinigingsopgave betreft.

Inmiddels heeft de raad op vier thema's uitgangspunten benoemd die het college bij de besprekingen met de vijf instellingen als kader hanteert. Per motie heeft de raad het college ook verzocht een driesporen-traject te volgen:

- 1: het college spreekt met de vijf instellingen over dilemma's van de instellingen en mogelijke scenario's voor de bezuinigingen;
- 2: het college laat een extern bureau een onderzoek doen naar de financiële en praktische haalbaarheid van de bezuinigingen;
- 3: een werkgroep van de raad zal een kerntakendiscussie voeren.

De opbrengst van de drie sporen wordt in juni in de raad besproken. Dat is de basis voor een concreet voorstel over de invulling van de bezuiniging van 1 miljoen euro. De raad kan dan tijdens de behandeling van de begroting 2015-2018 een besluit nemen. De betrokken instellingen zijn zo juridisch op tijd in kennis gesteld van een bezuiniging per 1 januari 2016.

2	<p>Voor welke keuzes en dilemma's staan we de komende 4 jaar?</p> <p>a. Maatschappelijke participatie Bij VVV zijn er drie projectlijnen: wijkondernemerschap, integrale zorg en ondersteuning en verbinden van nulde, 1e en 2e lijn. Demeterende mensen krijgen specifieke aandacht. VVV is een belangrijk traject voor de (voorbereiding van) de transitie. Het wel of niet slagen van het project is een kritische succesfactor van de transformatie. Lukt het niet, dan zal de raad moeten beslissen over financiële consequenties (duurdere voorzieningen).</p> <p>b. Decentralisaties <i>Decentralisatie Awbz-Wmo:</i> de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) verandert, maar is nog niet vastgesteld. De gemeente moet 'maatschappelijke ondersteuning' aanbieden als collectieve voorziening of als individuele maatwerkvoorziening. De begeleiding uit de AWBZ wordt, na korting, overgeheveld naar het Gemeentefonds. Daardoor vallen begeleiding en alle oude prestatievelen, waaronder huishoudelijke hulp, onder de nieuwe algemene zorgplicht van de gemeente. De gemeenteraad zal in mei het inhoudelijk beleid in een plan vastleggen en in september 2014 de procedureregels in een verordening opnemen. De lokale beleidsvrijheid is onder andere het overschakelen naar maatwerkvoorzieningen, ontwikkelen van meer collectief aanbod en van de toegang/loketfunctie (inclusief toewijzing tot ondersteuning), oppakken van de nieuwe begeleidingstaak met zorg- en welzijnsorganisaties, afspraken maken met centrumgemeente Eindhoven over beschermd wonen en maatschappelijke opvang, en het samenwerken met zorgverzekeraars.</p> <p><i>Decentralisatie Participatiewet:</i> de Participatiewet geldt voor de huidige Wwb-ers en SW-ers. Belangrijkste doelen zijn het verminderen van de uitkeringslasten en van de uitgaven voor individuele voorzieningen. Met centrumgemeente Eindhoven wordt de wet- en regelgeving vertaald in regionaal beleid en verordeningen die in het vierde kwartaal 2014 aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Vooruitlopend start uiterlijk 1 april 2014 een regionaal werkleerbedrijf dat voorziet in een adequate en efficiënte toegang naar werk en naar inkomen.</p> <p><i>Transitie Jeugdzorg en invoering Passend Onderwijs:</i> op 18 februari heeft de Eerste Kamer ingestemd met de stelselherziening jeugdhulp (de nieuwe Jeugdwet). Per 1 januari 2015 gaan diverse taken van Rijk/ provincie naar de gemeente. De gemeente wordt verantwoordelijk voor jeugdhulp met als doel dat ieder kind dat hulp nodig heeft, deze ook echt krijgt. Het gemeentelijke beleidsplan Jeugd en bijbehorende verordening worden in de tweede helft 2014 aan de raad voorgelegd.</p> <p><i>Invoering Passend Onderwijs:</i> vanaf augustus 2014 worden scholen in het primair en voortgezet onderwijs verplicht ieder kind, ongeacht de extra zorgbehoefte die het heeft, passend onderwijs aan te bieden. Overleg met de gemeente vindt plaats, omdat deze plannen gevolgen kunnen hebben voor onder meer leerlingenvervoer en huisvesting. De gemeenten bereiden zich hierop gezamenlijk voor. De invoering van passend onderwijs heeft een nauwe relatie met de transitie jeugdzorg.</p> <p>c. Werk en inkomen Werkgevers, overheden en onderwijsinstellingen hebben in het Regionaal ArbeidsmarktPlatform (RAP) afspraken gemaakt (en in een convenant vastgelegd) over de ontwikkeling van de regionale arbeidsmarkt. Het gemeentelijk beleid voor re-integratie en onderwijs moet mede afgestemd worden op de noodzakelijkheden van en mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Werkgevers willen duidelijke afspraken over faciliteiten voor (financiële) ondersteuning en begeleiding van potentiële nieuwe werknemers.</p>
---	---

d. Sport en recreatie

In 2015 verschijnt er een nieuwe sportnota, waarin aansluiting gezocht wordt bij de doelen van maatschappelijke participatie: specifieke activiteiten voor ouderen, kwetsbaren en voor de jeugd onder het motto 'jong geleerd is oud gedaan'. Op rijksniveau zijn er plannen om het gymnastiekonderwijs uit te breiden. Dit kan gevolgen hebben voor de omvang van het aantal accommodaties.

e. Kwetsbarenbeleid

De instrumenten die binnen het kwetsbarenbeleid succesvol zijn, moeten we inpassen in de transitie AWBZ en Jeugdzorg. We werken aan het samenvoegen van het Steunpunt Huiselijk geweld en het Advies- en meldpunt kindermishandeling. Beide zijn regionale voorzieningen en blijven dat, ook na samenvoeging. De samenvoeging is een besluit voor het college en niet voor de raad, tenzij meer budget nodig zou zijn, maar dat is niet de bedoeling. Deze samenvoeging is onderdeel van de besluitvorming over de transitie.

f. Minima en stadspas

Het Veldhovense minimabeleid is geëvalueerd. Er zijn voorstellen in de maak om het beleid in lijn te brengen met de Kadernota maatschappelijke participatie. Doelstelling is dat ook minima meer meedoen in onze samenleving. De huidige regelingen dragen niet bij aan die doelstelling. Het toekennen van een prominentere rol aan Stichting Leergeld bij de armoedebestrijding van kinderen, stroomlijnt de uitvoering en maakt meer maatwerk mogelijk. Meer beschikbare middelen komen dan via de kortste weg bij de doelgroep kinderen.

Voor de totale doelgroep is een stadspas in voorbereiding. Voorzieningen op deze pas moeten de participatie bevorderen. Met inzet van Leergeld en stadspas kan de Bijdrageregeling Welzijnsactiviteiten vervallen. Deze regeling kost uitermate veel werk, is niet klantvriendelijk (bonnetjescultuur) en voor een belangrijk deel niet activerend.

g. Onderwijs

Door teruglopende leerlingenaantallen is er al jaren leegstand bij het basisonderwijs, met name bij het bijzonder onderwijs (Veldvest). Deze leegstand is deels ingezet bij het verbreden van basisscholen met peuterwerk, BSO en kinderopvang. Desondanks is er nog steeds leegstand. Het is daarom niet nodig om de ruimtebehoefte bij het openbaar onderwijs op te lossen met nieuwbouw. De verordening biedt hiertoe de mogelijkheid.

Vanaf 2016 is op het terrein van huisvesting een besparing van € 100.000,- ingeboekt. De komende jaren blijft dit een aandachtspunt, zeker als het marktaandeel van het openbaar onderwijs ten opzichte van het bijzonder onderwijs in een krimpende markt blijft toenemen.

De realisatie van MFA's en de inpassing van VSO PWA in het Sondervick College vraagt om een besluit over de bestaande huisvesting.

h. Bezuiniging op professionele instellingen

Er is sprake van specifieke omstandigheden die een rol spelen bij de discussie over de invulling van de bezuinigingsopgave.

Muziekschool Art4U: er is een door de gemeenteraad bekrachtigd convenant over de muziekschool met de gemeenten Bergeijk en Eersel.

Theater de Schalm: al langer is duidelijk dat arbo- en veiligheidsmaatregelen nodig zijn om aan wettelijke eisen te voldoen. Die maatregelen zijn steeds meegenomen in plannen waarin het theater fysiek betrokken was. Inmiddels is duidelijk geworden dat het theater een stand-alone voorziening blijft. Toen de gemeente de middelen voor die maatregelen (afgerond 3 miljoen euro) beschikbaar wilde stellen, werd

duidelijk dat de meerjarige financiële situatie bij het theater niet goed was. Er zou óf meer subsidie nodig zijn óf het theater zou waarschijnlijk zijn deuren moeten sluiten. Het college vindt beide geen optie. Het college vindt ook dat er eerst zicht moet komen op een gezondere financiële situatie. Daarom is De Schalm gevraagd een business-model op te stellen, waarin vorm en inhoud wordt gegeven aan de Huiskamer van Veldhoven (centrumontwikkelingsprogramma) en dat tegelijkertijd nieuwe middelen genereert voor een sluitende exploitatie.

Bibliotheek: de digitalisering van de samenleving heeft ook consequenties voor het bibliotheekwerk. De bibliotheek van de toekomst zal er anders uitzien dan de huidige bibliotheek. De digitalisering wordt betrokken bij de gesprekken die momenteel met de bibliotheek worden gevoerd over de bezuinigingsopdracht voor de instellingen. Digitalisering zal ook een rol spelen in het scenario('s) die de gemeenteraad in juni krijgt voorgelegd.

Museum 't Oude Slot: deze instelling heeft een visie ontwikkeld voor een commerciëler gebruik en aantrekkelijker uitstraling om meer bezoekers te trekken, rekening houdend met de mogelijkheden én beperkingen van de huisvesting in een rijksmonument. De visie wordt betrokken bij de gesprekken die momenteel met Museum 't Oude Slot worden gevoerd over de bezuinigingsopdracht voor de instellingen. De visie kan een rol spelen in het scenario('s) die de gemeenteraad in juni krijgt voorgelegd.

Zwembad: gelet op de beoogde bezuiniging van 1 miljoen is afgesproken dat tot 2016 de meest noodzakelijke renovaties uitgevoerd worden en dat naarstig op zoek gegaan wordt naar een oplossing. Er is gezocht naar private partijen die het zwembad willen exploiteren en noodzakelijke investeringen willen doen. Momenteel vinden verkennende gesprekken met partijen plaats. Zwemvereniging Njord is bij dit proces betrokken.

i. Brede welzijnsinstelling

Voor versterking van de infrastructuur in het sociale domein wordt de realisatie van een vernieuwde (sterker, robuuster dan de huidige) brede welzijnsinstelling noodzakelijk geacht. De huidige welzijnsinstellingen zijn veelal te klein om een echte partner in het sociale domein te zijn. Bovendien is er sprake van versnippering en overlap van activiteiten.

Met diverse partijen in zorg en welzijn vindt in 2014 overleg plaats met als doel eind 2014 te komen tot een niet vrijblijvende intentieovereenkomst. Op basis hiervan kunnen in 2015 concrete stappen gezet worden naar een vernieuwde brede welzijnsinstelling per 1 januari 2016. Ook de gemeenten Best en Oirschot kijken mee naar dit proces.

3 Welke financiële gevolgen zijn er?

Decentralisaties

De budgetten voor Jeugdzorg 2015, Wmo 2015 en de Participatiewet 2015 heeft het ministerie ondergebracht in het deelfonds sociaal domein. Het Inkomensdeel WWB maakt geen deel uit van dit deelfonds. Het financieel risico ligt bij gemeenten en zij zijn verantwoordelijk voor eventuele financiële tekorten. Het uitgangspunt is de nieuwe taken en verantwoordelijkheden budgetneutraal uit te voeren. Maar door de implementatie zullen vanaf 2015 de uitgaven tijdelijk hoger zijn dan de beschikbare middelen. De extra uitgaven en organisatiekosten leiden tot incidentele tekorten en moeten worden opgevangen met extra gemeentelijke bezuinigingen.

Decentralisatie Jeugdzorg: indicatie van middelen behorende bij nieuwe taken en verantwoordelijkheden uit de decembercirculaire is € 6,9 miljoen. Bestaande CJG-

taken zijn opgenomen in de gemeentelijke meerjarenbegroting.

Decentralisatie AWBZ-Wmo: de definitieve raming van het macrobudget wordt opgenomen in de meicirculaire (juni 2014, na parlementaire behandeling). Dit budget bestaat uit tien deelbudgetten waarvan zeven nieuwe deelbudgetten, voor het grootste deel bestemd voor de over te hevelen AWBZ-functies. Het Veldhovense indicatieve macrobudget: nieuwe taken 5,2 miljoen euro; bestaande taken 3,1 miljoen euro; totaal 8,3 miljoen euro.

Decentralisatie Participatiewet: het ministerie van BZK neemt het verdeelmodel voor de Participatiewet in de meicirculaire op. Indicatieve macrobudgetten Veldhoven zijn: gebundelde uitkering 7,2 miljoen euro; bijstandsverlening zelfstandigen € 17.000,-; Participatiebudget € 557.000,-.

Sport en recreatie

De eventuele consequenties van de nieuwe sportnota kunnen in dit stadium nog niet worden aangegeven. Als het rijksbeleid over meer gymnastiekonderwijs doorgezet wordt, kan dit betekenen dat een nu opgenomen bezuiniging (één gymnastieklokaal minder) niet te realiseren is.

Kwetsbarenbeleid

Door de economische recessie neemt het aantal kwetsbaren toe. De verwachting is dat die trend zich de komende jaren zal voortzetten. Dit zal financiële consequenties hebben voor de gesubsidieerde instelling Lumens Groep.

De beweging om in het kader van de naderende transitie in te zetten op vroegsignalering en preventie, heeft als effect dat in de eerste jaren het beroep op voorzieningen zal toenemen en dat later een minder groot beroep op de duurere specialistische voorzieningen nodig is.

Minima en stadspas

Uitgangspunt is dat het nieuwe minimabeleid wordt uitgevoerd binnen de bestaande budgetten, met andere woorden nieuw beleid binnen de financiële kaders van het oude beleid. Uitzondering vormen de extra middelen die de staatssecretaris specifiek voor armoedebeleid (voor kinderen) heeft toegevoegd. Hoewel er geen specifieke voorwaarden zijn gesteld, is met de extra middelen wél een duidelijke doelstelling meegegeven.

Onderwijs

Huisvesting basisonderwijs: omdat bestaande leegstand wordt ingezet om te voldoen aan de ruimtebehoefte, zijn de financiële gevolgen waarschijnlijk beperkt. Mogelijk dat aan bepaalde gebouwdelen aanpassingen nodig zijn vanwege onderwijsinhoudelijke argumenten. Daarnaast heeft de school recht op een bijdrage in de verhuiskosten en een vergoeding voor uitbreiding van de eerste inrichting van de school.

Brede scholen/MFA's: voor verbouw en grond VSO-PWA, bouw van de kinderboerderij en de eerste inrichting heeft de raad een krediet beschikbaar gesteld van € 3.900.000,-. Het krediet voor de bouw van MFA Zuid en Midden is in 2011 door de raad gevoteerd. In 2015 vindt de financiële afronding van het project plaats. De financiële consequenties van de ontwikkelingen die genoemd zijn onder het kopje 'Brede scholen/MFA's' kunnen in dit stadium nog niet worden ingeschat. Voor onderdelen is een voorziening opgenomen in het krediet van MFA Midden.

Bezuiniging op professionele instellingen

Het doel is om in 2016 een bedrag van € 330.000,-, in 2017 een bedrag van € 660.000,- en per 2018 een bedrag van 1 miljoen op subsidies te besparen.

Het traject brede welzijnsinstelling kan ook tot een besparing leiden, namelijk op de kosten van overhead.

Naast de structurele voordelen kunnen er ook tijdelijke financiële nadelen optreden.

<p>De meeste gesubsidieerde instellingen huren een gemeentelijk pand. Als een instelling wordt opgeheven omdat activiteiten anders georganiseerd worden, kan dit leiden tot derving van huurinkomsten voor de gemeente. Daartegenover staat dat panden voor herontwikkeling gebruikt kunnen worden, wat weer voordeel kan opleveren. Er kunnen zich ook frictiekosten door personele verplichtingen voordoen bij opheffing of samenvoeging van instellingen. Op dit moment is het niet mogelijk een inschatting te geven van de eventuele nadelige financiële consequenties.</p>

3	WONEN
1	Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)
	<p>a. Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013 In de komende jaren wordt vorm gegeven aan de uitwerking van de afspraken uit het op 20 december 2013 ondertekende convenant. Algemene doelstelling is om de werking van de woningmarkt te verbeteren, te komen tot een meer evenwichtige verdeling van de woningvoorraad en het terugdringen van de scheefheid sociale versus vrije sector. Hiertoe zijn afspraken gemaakt op vijf thema's: doelgroepen en sociale voorraad; woonruimteverdeling; afspraken uit het BOR-convenant van 2005; prioriteren en faseren van projecten; grondprijzen.</p> <p>b. Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting Met deze wet wordt de woningwet gewijzigd. Sinds 2012 ligt deze wet ter behandeling bij de Eerste Kamer. De behandeling wacht op een door minister Blok aangekondigde novelle waarin hij wijzigingen doorvoert op dit wetsvoorstel. Streven is om de wet op 1 januari 2015 te laten ingaan. De wet biedt de corporatiesector een duidelijk kader waarbinnen geopereerd dient te worden. In de wet wordt het toezicht op corporaties geregeld. Daarnaast wordt ook de verhouding tussen de corporaties en gemeente herijkt waarbij de positie van gemeenten wordt versterkt.</p> <p>c. Prestaties met woningcorporaties In het coalitieakkoord 2010-2014 is opgenomen dat de gemeente prestatieafspraken maakt met de woningcorporaties. Dit heeft eind 2013 geleid tot door alle partijen gedragen afspraken voor het jaar 2014 op de volgende thema's:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. woningvoorraad; 2. wonen met Zorg; 3. bijzondere Doelgroepen; 4. ons Vitaal Veldhoven (leefbaarheid in de wijken, sociale cohesie). <p>De meeste afspraken zijn procesafspraken die moeten leiden tot een betere samenwerking tussen gemeente en woningcorporaties.</p> <p>d. Volkshuisvestingsfonds Dit fonds is destijds ingesteld om als gemeente een bijdrage te leveren aan de onrendabele top van sociale huurwoningen. Aan het fonds is daartoe een verordening gekoppeld. Het fonds werd gevoed door bijdragen vanuit de BWS- en BLS-regelingen en door incidentele stortingen. BWS (Besluit Woninggebonden Subsidies) richtte zich vooral op stimulering van sociale woningbouw en BLS (Besluit Locatiegebonden Subsidies) meer op de totale productie. Doordat de BWS- en BLS-regelingen beëindigd zijn, vindt per 2014 geen structurele voeding van het fonds meer plaats. Met de begroting 2013 is het fonds al afgeroomd. Alle niet geormerkte middelen zijn aan het fonds onttrokken. In het fonds zit nu nog circa 1,2 miljoen euro. Deze middelen zijn geormerkt voor volkshuisvesting/wonen. De begroting 2014 vermeldt deze verordening in te trekken en de resterende middelen in te zetten als aanjaagmiddelen voor de bouw van sociale huurwoningen binnen de gemeentelijke woningbouwprojecten.</p>

2	<p>Voor welke keuzes en dilemma's staan we de komende 4 jaar?</p> <p>a. Bestuursconvenant Stedelijk Gebied Eindhoven 2013 De komende vier jaar staan in het teken van uitvoering van het bestuursconvenant en doorlopende afspraken uit het BOR-convenant:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Doelgroepen en sociale voorraad</i>: het gaat vooral om meten, monitoren en elkaar aanspreken op het halen van taakstellingen. 2. <i>Woonruimteverdeling</i>: voor de verdere uitwerking van de convenantafspraken zijn gemeenten aangewezen op de bereidheid van woningcorporaties in het hele stedelijk gebied. In de stedelijke regio zijn ruim tien woningcorporaties actief. Met de uitwerking van de convenantafspraken is recent gestart; het vergt de komende jaren bestuurlijk energie om de corporaties in het stedelijk gebied op één lijn te krijgen en meer te laten acteren als waren zij één corporatie waarbij de belangen van de woningzoekende centraal staan. 3. <i>Afspraken uit BOR-convenant 2005</i>: op basis van dit convenant heeft de gemeente Veldhoven ambitieuze woningbouwplannen ontwikkeld (onder andere Zilverackers 2.700 woningen). De gemeente investeerde financieel flink en het is belangrijk dat de plannen (op termijn) ook worden gerealiseerd. In het convenant van 2013 staat dat teruggekomen kan worden op de woningverdelingsafspraken als gemeenten dat samen besluiten. Zowel Eindhoven als Helmond geven aan dat zij nu plancapaciteit kunnen toevoegen als gevolg van leegstaande scholen, leegstaande kantoren en vrijkomende bedrijventerreinen. Hierdoor kunnen de komende periode keuzes en dilemma's ontstaan. Voor Eindhoven en Helmond is het enkel mogelijk hun plancapaciteit op te hogen en meer woningen te bouwen als overige gemeenten hun plancapaciteit inleveren. De vraag om plancapaciteit in te leveren, kan ook aan Veldhoven gesteld worden. De keuze gaat dan over voorrang geven aan lokaal of regionaal belang. Het provinciebeleid vereist dat de som van het aantal in de stedelijke regio te bouwen woningen wordt onderbouwd door provinciale prognoses. Voor Veldhoven is het vanwege de gedane investering van belang dat de voorgenomen plannen kunnen doorgaan. In het najaar van 2014 komen de nieuwe provinciale prognoses uit. 4. <i>Prioriteren, faseren projecten</i>: momenteel worden alle woningbouwprojecten van de stedelijke regio qua aantal, planjaar, prijssegment, koop, huur en woonmilieu in beeld gebracht. Prioriteren en faseren van plannen betekent voorrang voor bepaalde plannen en uitstel voor andere plannen, met als doel een grotere haalbaarheid. Het dilemma is dat het gaat over geven en nemen in de regio en het vertalen hiervan in financiële gevolgen. 5. <i>Grondprijzen</i>: uitwerking vindt plaats van een gemeenschappelijke methodiek om grondprijzen voor sociale woningbouw te berekenen. Voor een aantal referentiewoningen wordt een bandbreedte bepaald waarbinnen sprake is van marktconforme grondprijs voor sociale huur en sociale koop. <p>b. Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting en novelle Zowel de gemeenten als de corporaties moeten op basis van de veranderde wetgeving invulling geven aan de veranderde verhouding met elkaar. Daarnaast stuurt het Rijk voor zowel gemeenten als corporaties aan op een meer regionale benadering van de woningmarkt.</p> <p>c. Prestatieafspraken woningcorporaties Een van de belangrijkste prestatieafspraken is dat de gemeente haar woonvisie in samenspraak met de corporaties zal actualiseren. Uiteindelijk moet dit ook weer leiden tot prestatieafspraken voor 2015 en verder, en worden geïntegreerd in de woonvisie.</p>
----------	---

	<p>d. Volkshuisvestingsfonds In 2014 wordt aan de raad gevraagd de bestaande verordening in te trekken en de resterende middelen in te zetten voor het stimuleren van de bouw van sociale huurwoningen. Dit laatste moet de gemeente helpen om te voldoen aan haar regionale opgave op dit gebied.</p>
<p>3</p>	<p>Welke financiële gevolgen zijn er?</p> <p>De directe lasten voor deze thema's zijn voorzien in de begroting. Met het nieuwe convenant zijn de sancties op het niet tijdig realiseren van de woningaantallen volgens het BOR-convenant vervallen. Mochten de nieuwe inzichten leiden tot een lager contingent voor Veldhoven, dan kan dit gevolgen hebben voor de realisatie van bijvoorbeeld Zilverackers. Minder contingent voor Zilverackers betekent een lagere gronduitgifte en dus minder opbrengst.</p> <p>Omdat het volkshuisvestingsfonds niet verder gevoed wordt, zal het binnen de raadsperiode uitgeput raken.</p>

4A	RUIMTE EN ECONOMIE PARELS STEDELIJKE AS
1	Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)
	<p>De Ruimtelijke Structuurvisie legt de basis voor de ruimtelijke toekomst van Veldhoven. De noord-zuidroute door Veldhoven wordt gezien als een Stedelijke As, die de bestaande functies op De Run verbindt met het Citycentrum en een mogelijk toekomstig stadspark op de locatie Djept. Aan deze as liggen belangrijke gemeentebrede functies, die we zien als de parels van de Stedelijke As. Een van die parels is het Citycentrum. Dit is de enige parel waarvoor in de afgelopen raadsperiode budget beschikbaar is gesteld.</p> <p>Veldhoven verdient een toekomstbestendig, levendig en multifunctioneel Citycentrum. Op 28 augustus 2013 is een intentieverklaring getekend met de 30 partners en sinds 30 oktober 2013 is gestart met een regiegroep. Deze afvaardiging van de partners werkt het Centrumontwikkelingsprogramma uit zoals de raad dat heeft vastgesteld. De noordentree wordt in 2014 aangepakt. Dit is een eerste fase om meer groen in het centrum te krijgen en de beleving in het openbaar gebied te vergroten.</p> <p>Verder zijn er externe initiatieven ontplooid voor locaties elders aan de Stedelijke As. Daarbij bleek herhaaldelijk dat een handvat nodig is om deze verzoeken samenhangend te kunnen toetsen. Voor ontwikkeling en realisatie van projecten op de Stedelijke As moeten we kijken naar PPS, ofwel andere partijen die investeren. Dit omdat de gemeente noch de financiële positie, noch de grondpositie bezit om dit zonder externe partijen te realiseren. Er wordt momenteel een ontwikkelstrategie gemaakt waarmee de gemeente externe partijen wil interesseren om te investeren.</p> <p>Een bijzondere parel op de As is het Health Technology Park (HTP). Deze parel vormt de schakel tussen de Stedelijke As en de high tech bedrijven op de Run. Het eerdere traject om te komen tot ontwikkeling van het HTP is in 2013 tot stilstand gekomen; het MMC heeft afscheid genomen van de projectontwikkelaar. De ontwikkeling kent een doorstart na het vertrek van de projectontwikkelaar. De gemeente heeft eind 2013 een eindafrekening gemaakt in de plankosten voor HTP. Dit betekent concreet dat HTP en de gemeente weer 'vers' aan de start staan.</p> <p>In 2014 moet ook de Ruimtelijke Structuurvisie worden geactualiseerd. Dit heeft met name tot doel om de verantwoording van het kostenverhaal volgens het fonds BOVO actueel te houden.</p>
2	Voor welke keuzes en dilemma's staan we de komende 4 jaar?
	<p>Er zijn diverse afwegingen te maken bij een extern initiatief. Past de beoogde functie in het profiel van het gebied? Voor de Stedelijke As geldt: gaat het om belangrijke, bijzondere en gemeentebrede functies? Hoe verleid je partijen om te kiezen voor de Stedelijke As in plaats van uit te wijken naar goedkopere (eenvoudigere) locaties aan de randen? Werkt een initiatief concurrerend voor andere ontwikkelingen in Veldhoven? Heeft de externe partij toegevoegde waarde voor Veldhoven of de regio?</p> <p>Bij de ontwikkeling van een initiatief ligt het voor de hand te zoeken naar een totaal andere aanpak dan bij eerdere projectlocaties. Door de gewijzigde marktomstandigheden (ook ná de crisis) is de verwachting dat er geen grootschalige projecten meer van de grond komen, maar steeds vaker gezocht wordt naar een aaneenschakeling van kleine behapbare deelprojecten. De uitdaging zal zijn om dergelijke ontwikkelingen in goede banen te leiden, zonder van tevoren al teveel</p>

	<p>vast te willen leggen voor het eindbeeld. Deze keuzes vragen om een goede balans tussen standvastigheid binnen de visie en het loslaten van de regie.</p>
3	Welke financiële gevolgen zijn er?
	<p>Het opstellen van een visie voor de (parels van de) Stedelijke As kan ambtelijk worden gecoördineerd. Dit vergt een beperkte ambtelijke inzet. Dit geldt ook voor het actualiseren van de Ruimtelijke Structuurvisie. Deze actualisatie kan beleidsarm zijn en uitsluitend gericht op het verwerken van de ontwikkelingen van de afgelopen jaren, zoals de besluitvorming rondom de N69 en de temporisering van projecten door de crisis.</p> <p>De middelen die nu zijn vrijgemaakt voor het Citycentrum, zijn in vergelijking met andere gemeenten beperkt. Momenteel wordt gewerkt aan het verbeteren en herinrichten van de noordentree. Gelet op het beperkte budget zal een eerste fase worden uitgevoerd. Het is de bedoeling dat in de komende jaren, door vastgoedontwikkelingen in het Centrum, middelen vrijkomen om de noordentree verder te optimaliseren.</p>

4B	RUIMTE EN ECONOMIE LUCHTHAVEN
1	Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)
	<p>Het kabinet heeft in 2009 aan voormalig minister Alders verzocht te onderzoeken of een deel van de benodigde luchthavencapaciteit in Nederland gevonden kan worden op de luchthavens van Eindhoven en Lelystad. Dit heeft geleid tot het instellen van een Alderstafel. Met deze 'tafel' is Alders tot een advies gekomen hoe de militaire luchthaven Eindhoven tot en met 2020 in twee fasen kan doorgroeien tot meer dan 43.000 (civiele) vliegtuigbewegingen per jaar.</p> <p>De gemeente Veldhoven heeft van 2009 tot en met 2012 de regio (gemeenten Best, Eersel, Oirschot, Son en Breugel en Veldhoven) vertegenwoordigd aan die Alderstafel. Inmiddels heeft de gemeente Best de bestuurlijke verantwoordelijkheid van Veldhoven overgenomen. De ambtelijke ondersteuning voor de regionale vertegenwoordiging is voortgezet.</p> <p>De regiogemeenten - Best, Eersel, Oirschot, Son en Breugel en Veldhoven - hebben ingestemd met de eerste fase van het Aldersadvies. Deze fase loopt tot en met 2015. De gemeenten hebben aangegeven na dat moment een eigenstandige keuze over de verdere ontwikkeling te willen maken.</p> <p>Het Aldersadvies heeft geen juridische status. Om de afspraken te verankeren, moeten deze worden opgenomen in een Luchthavenbesluit. In 2013 heeft het ontwerp van het luchthavenbesluit Eindhoven ter inzage gelegen.</p>
2	Voor welke keuzes en dilemma's staan we de komende 4 jaar?
	<p>In 2014 zal het luchthavenbesluit Eindhoven worden vastgesteld en in werking treden. Daarmee is er een juridisch kader voor de verdere ontwikkeling van de luchthaven. Tegen dit besluit kunnen burgers en (lagere) overheid geen beroep instellen.</p> <p>In 2015 wordt de eerste fase van het Aldersadvies geëvalueerd. 2014 en 2015 staan voor de partijen aan de Alderstafel in het teken van de voorbereiding en uitvoering van deze evaluatie. Uit het Aldersadvies is vooral op te maken dat deze evaluatie met name het afvinken van de gestelde randvoorwaarden betreft.</p> <p>Het is voor de regiogemeenten en de BOW (Belangenbehartiging Omwonenden Welschap) belangrijk deze evaluatie méér te laten zijn en ook de effecten van de groei in de eerste fase te beoordelen en daar zo nodig consequenties aan te verbinden. Het is op dit moment niet duidelijk in hoeverre de partijen aan de Alderstafel hiertoe bereid zijn. De raad zal een standpunt innemen over de evaluatie: kan hij zich vinden in de evaluatie en het daarop volgende voorstel voor het al dan niet gewijzigd ingaan van de tweede fase van het Aldersadvies? De raad heeft eerder aangegeven te overwegen de Alderstafel op dat moment mogelijk te zullen verlaten als hij zich niet voldoende gehoord voelt.</p>
3	Welke financiële gevolgen zijn er?
	<p>Dat valt op dit moment nog niet aan geven. In de begroting staat uitsluitend de ambtelijke inzet. Het is voorstelbaar dat de omliggende gemeenten de evaluatie verder willen verdiepen en dat daarvoor kosten gemaakt moeten worden.</p>

4c	RUIMTE EN ECONOMIE GROTE INFRASTRUCTURELE WERKEN
1	Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)
	<p>Veldhoven ligt in het hart van de Brainportregio. Om het economisch klimaat te ondersteunen en versterken, is een goede bereikbaarheid onontbeerlijk. Daarvoor zijn grote infrastructurele werken nodig, soms met meer lokale invloed (Kempenbaan, Zilverbaan), soms juist met een grotere regionale impact (aansluiting A67, N69).</p> <p>De reconstructie van de Kempenbaan is van belang voor de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen aan de zuidzijde van Veldhoven. Als eerste is de Kempenbaan Midden aan de beurt. Vanwege subsidievoorwaarden moet deze reconstructie vóór 31 december 2014 klaar zijn en afgerekend. De reconstructie van het westelijk deel van de Kempenbaan en Locht en de realisatie van een nieuwe aansluiting op de A67 komen daarna. Vaststelling van het bijbehorende bestemmingsplan 'Kempenbaan West' is gepland in september 2014. Door de samenhang met de planvorming van de N69 vindt afstemming plaats met de provincie. Volgens planning wordt het oostelijk deel van de Kempenbaan (bij de N2/A2) aangepakt na realisatie van de nieuwe aansluiting op de A67. Onderdeel van deze plannen is de gedeeltelijke afsluiting van de Provincialeweg op de Run 1000 en de aanleg van een nieuwe ontsluitingsroute voor de Run 2000.</p> <p>De aanleg van de Zilverbaan is belangrijk voor de ontsluiting van de drie dorpen en afronding van de hoofverkeersstructuur van Veldhoven. De planontwikkeling voor de Zilverbaan staat sinds 2012 'on hold' vanwege vertraging van de drie dorpen. Bij de begroting 2014 is besloten het noordelijke deel van de Zilverbaan (Verlengde Heerbaan tot Roskam) mogelijk te maken.</p> <p>De grenscorridor N69 moet een oplossing bieden voor het leefbaarheidsprobleem rondom de N69. In dit jarenlange proces is de regio in 2012 gekomen tot het sluiten van een gebiedsakkoord. Hierin is vastgelegd waar het zoekgebied moet liggen voor de nieuwe verbinding (westparallel), welke nulplusmaatregelen nodig zijn en wat de opgave is voor de gebiedsimpuls. Het gebiedsakkoord is de basis voor de provinciale structuurvisie. Hiermee is een democratisch besluit genomen, waaraan ook Veldhoven zich committeert.</p> <p>De exacte ligging van het tracé van de nieuwe verbinding is samen met regionale partijen vastgelegd in een (unaniem) regionaal advies. Dit vormt weer de basis voor het Provinciale InpassingsPlan (PIP). De verwachting is dat omstreeks 2016 gestart kan worden met de aanleg van de weg.</p> <p>Naast de activiteiten voor de nieuwe verbinding zijn er ook taken voor de realisatie van nulplusmaatregelen. Voor Veldhoven worden deze gecombineerd met de aanleg van de nieuwe aansluiting op de A67. De gebiedsimpuls bevat aanvullende maatregelen om het gebied van de grenscorridor een extra kwaliteitsimpuls te geven voor natuur, landschap, landbouw en recreatie. Hiervoor stelt de provincie 12 miljoen euro ter beschikking. Het biedt voor Veldhoven een unieke kans om het landelijk gebied ten zuiden van de A67 klaar te maken voor de toekomst. Er wordt ingezet op een goede fietsverbinding tussen het stedelijk en landelijk gebied, er zijn kansen voor de realisatie van EHS, mogelijkheden voor landbouwkundige structuurversterking in een gebied met te hoge gronddruk en tal van (nieuwe) recreatieve verbindingen kunnen zorgen voor de gewenste zonering in het gebied.</p>

2	<p>Voor welke keuzes en dilemma's staan we de komende 4 jaar?</p> <p>In de komende periode moet de raad de planning van de aanleg van het zuidelijke deel van de Zilverbaan bepalen, gekoppeld aan de ontwikkeling van de drie dorpen.</p> <p>In de zomer 2014 wordt het Provinciale Inpassingsplan vrijgegeven voor inspraak. Dit biedt de mogelijkheid voor de gemeenteraad om zijn zienswijze hierover kenbaar te maken.</p> <p>Er zijn bestuurlijk afspraken vastgelegd tussen provincie en gemeente over kostenverdeling, proces en inhoud van de nieuwe aansluiting. Hierbij is rekening gehouden met de kaders die de raad hiervoor heeft aangegeven. De afspraken moeten in 2014 resulteren in een uitvoeringsovereenkomst.</p>
3	<p>Welke financiële gevolgen zijn er?</p> <p>In 2009 heeft de gemeente op basis van de Business Case Brainport Avenue 25,5 miljoen euro aan subsidiebijdragen voor de Kempenbaan ontvangen uit het Nota Ruimte Budget. In de afgelopen jaren zijn de uitgangspunten die aan de business case ten grondslag liggen, concreter geworden. Daarom wordt de business case nu geactualiseerd en worden de diverse subsidies en bijdragen opnieuw toegerekend aan de verschillende deelprojecten. Dit wordt vervolgens met de subsidieverstrekkers afgestemd.</p> <p>Het huidige krediet van de Zilverbaan is niet toereikend om het noordelijke gedeelte aan te leggen. Nieuwe inhoudelijke en financiële kaders zijn nodig voor aanleg van dit deel van de Zilverbaan. De middelen hiervoor zijn niet toereikend, waardoor een besluit van de raad nodig is. Ook is een richtinggevende uitspraak nodig hoe verder om te gaan met het zuidelijk deel van de Zilverbaan. Hiervoor zijn eerder gronden aangekocht.</p> <p>Er zijn geen financiële gevolgen voor Veldhoven voor de aanleg van de westparallel, de kosten hiervoor liggen geheel bij de provincie (140 miljoen euro). Een onderdeel hiervan is de bijdrage van de provincie aan de aanleg van de nieuwe aansluiting op de A67 (13,7 miljoen euro); deze moet robuuster worden vanwege de aansluiting van de westparallel.</p> <p>De nulplusmaatregelen kunnen rekenen op een bijdrage van 50% met een maximum van 100.000 euro uit de BDU-middelen.</p> <p>Voor de gebiedsimpuls is vanuit de provincie 12 miljoen beschikbaar, terwijl alle maatregelen circa 25 miljoen gaan kosten. Lokale overheden en betrokken partijen moeten de resterende middelen bij elkaar brengen. Dit onderwerp is onderdeel van bestuurlijk overleg tussen partijen in de regio. Dit vraagt om keuzes, om het zoeken naar aanvullende financiering en om het maken van slimme combinaties van maatregelen.</p>

4D	RUIMTE EN ECONOMIE ZILVERACKERS
1	Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)
	<p>De gebiedsontwikkeling Zilverackers bevat de realisatie van circa 2.700 woningen, een groen bedrijventerrein, landschapsontwikkeling en de westelijke ontsluitingsroute aan de westzijde van Veldhoven (zie structuurvisie Zilverackers).</p> <p>a. De Drie Dorpen Het project staat 'on hold' en is gekoppeld aan de ontwikkelingen van Oerle-Zuid. De verwachting is dat in 2018 gestart kan worden met de realisatie van het eerste dorp Huysackers (150 woningen per jaar). Tot die tijd beperken de werkzaamheden aan De Drie Dorpen zich tot een minimum. Voordat de plannen opnieuw worden opgestart, worden de uitgangspunten getoetst aan de nieuwe actualiteit.</p> <p>Binnen de gebiedsontwikkeling Zilverackers is de realisatie van het tweede en derde dorp, Bosackers en Schootackers, verplaatst naar 2020 en 2028. De ontwikkeling van beide dorpen wordt nauw bezien in relatie tot de ontwikkeling en het afzettingtempo van circa 150 woningen per jaar. De ontwikkeling van Zilverbeek blijft als strategische reserve in de woningbouwplanning opgenomen voor de periode ná realisatie van de drie dorpen dus na 2030.</p> <p>b. Hoogackers Uit marktonderzoek in 2012 bleek onvoldoende vraag naar de beoogde groene bedrijvigheid waarvoor Hoogackers is bedoeld. In 2013 is de actieve ontwikkeling van dit bedrijventerrein stopgezet. De visie op het gebied is ongewijzigd.</p> <p>c. Landschapsontwikkeling In 2013 is ook de ontwikkeling van het landschapsplan als afzonderlijk project beëindigd. Alle verplichte natuur- en landschapsmaatregelen (flora en fauna) worden parallel aan de woningbouw- en infrastructuurprojecten uitgevoerd.</p> <p>d. Begraafplaats Hoge Boght Voor de gewenste uitvaartgerelateerde voorzieningen (zoals crematorium) bij begraafplaats De Hoge Boght is in 2013 een openbare aanbesteding geweest. Op 12 augustus 2013 is de koop- en planschadeverhaalovereenkomst met DELA Uitvaartverzorging BV ondertekend. DELA werkt nu de plannen uit en stelt een voorontwerp bestemmingsplan op. Realisatie vindt volgens planning plaats in 2015.</p> <p>e. Oerle-Zuid Oerle-Zuid kent een lange aanloop. Vanaf 2012 is het bestemmingsplan definitief. Het plan biedt ruimte aan circa 300 woningen. In 2012 is er voor gekozen om het plan in drie fasen op de markt te brengen.</p> <p><i>Fase I:</i> deze fase is in 2013 bouwrijp opgeleverd. De eerste kavels zijn verkocht, bouwvergunningen verleend en bouwwerkzaamheden gestart. Met Kopersvereniging Oerle is begin 2013 een realisatieovereenkomst gesloten. Dit startersproject is met hulp van een gemeentelijke subsidieregeling in 2013 gestart. Land 's-Heeren heeft op basis van eerdere afspraken een realisatieovereenkomst voor circa 80 woningen. Voor de eerste helft is in 2013 de verkoop gestart en in 2014 starten de bouwwerkzaamheden.</p> <p><i>Fase II:</i> deze fase bestaat uit circa 100 woningen (inclusief kavels) in de noord-westhoek. In de planning zijn deze woningen klaar vanaf 2016. Met lokale bouwers (van Santvoort/Land 's-Heeren) zijn de plannen op de huidige markt aangepast en</p>

	<p>wordt een intentieovereenkomst gesloten. Op de locatie van de voormalige KI ligt een maatschappelijke bestemming bedoeld voor de combinatie van wonen met zorg. In 2013 heeft 'thuis een initiatiefvoorstel ingediend. Het college heeft ingestemd met het voorkeursmodel en momenteel worden de plannen met maatschappelijke partijen uitgewerkt in een definitief voorstel.</p> <p><i>Fase III:</i> deze fase bestaat uit resterende planonderdelen (woningen zuid-west en twee appartementengebouwen). Deze zijn in de planning opgenomen voor 2017 en 2018.</p>
2	Voor welke keuzes en dilemma's staan we de komende 4 jaar?
	<p>a. <i>Oerle Zuid:</i> afspraken met marktpartijen voor de projectmatige woningen; als het huidige programma en de ambities niet marktconform zijn, dan is het nodig om beleid en plannen aan te passen.</p> <p>b. <i>De Drie Dorpen:</i> staat op dit moment 'on hold'. Aan de orde komen het monitoren van de woningmarkt (evalueren Oerle-Zuid);ontwikkelstrategie; bestemmingsplanprocedures; afspraken met externe partijen vanwege bouwclaims. Binnen de Drie Dorpen zijn gronden aangekocht van twee kwekers. Hierbij zijn onder andere afspraken gemaakt over verplaatsing.</p> <p>c. <i>Hoogackers:</i> staat op dit moment 'on hold'.</p> <p>d. <i>Landschapsontwikkeling</i> (inclusief uitbreiding begraafplaats): begin 2014 zal voor de begraafplaats een procedure voor het bestemmingsplan doorlopen worden.</p>
3	<p>Welke financiële gevolgen zijn er?</p> <p>De economische crisis heeft grote gevolgen voor de woningmarkt over de volle breedte op korte én lange termijn. Aannemelijk is dat de looptijd van locaties voor woningbouw én voor bedrijven toeneemt. Hierdoor wordt ook de financiering van deze locaties (rente) een belangrijke factor. Deze factor is onder andere aanleiding geweest om Zilverackers Algemeen, Landschapsplan en Hoogackers te beëindigen. Bovendien is de opbrengstverwachting de laatste jaren flink naar beneden bijgesteld. Voor Oerle-Zuid en De Drie Dorpen is het de uitdaging om deze locaties minimaal kostendekkend te ontwikkelen. Op dit moment zijn niet alle exploitaties positief door onder meer de extra verlaging van de grondprijs met 5%. In de risicoparagraaf van de begroting is aandacht gevraagd voor zowel Oerle-Zuid als de Drie Dorpen als de marktsituatie niet verbetert. Hopelijk geeft de grondprijs een extra stimulans. We houden een vinger aan de pols en zullen de raad regelmatig informeren. Naast het resultaat op de BGE wordt vanuit de nieuwbouwontwikkelingen een bijdrage geleverd aan de voorziening bovenwijkse infrastructurele voorzieningen. Voor Oerle-Zuid is dit 2,9 miljoen euro, voor de Drie Dorpen circa 13,1 miljoen euro. Begraafplaats de Hoge Boght kent, na realisatie, een positief resultaat van ongeveer 0,6 miljoen euro en een afdracht aan BOVO van 85.000 euro.</p>

4E	RUIMTE EN ECONOMIE DETAILHANDELSSTRUCTUURVISIE
1	Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)
	Op 26 november 2013 heeft de raad geadviseerd het voorstel 'Actualisatie Detailhandelsstructuurvisie' niet te agenderen voor besluitvorming op 17 december 2013. Er komt een nieuw voorstel op basis van het rapport van BRO en aanvullende onderzoeken naar koopstromen en levensvatbaarheid van het Citycentrum en de wijkwinkelcentra. De basis van het aanvullend onderzoek vormt de Wijkatlas. Dit aanvullende onderzoek wordt voor het zomerreces 2014 aan de raad voorgelegd.
2	Wat gaat er spelen de komende 4 jaar? Voor welke keuzes en dilemma's staan we?
	In de toekomst zijn er minder m ² detailhandel nodig. Alle centra in stand houden is niet mogelijk. De Detailhandelsstructuurvisie kiest voor het Citycentrum als hoofdwinkelcentrum en voor drie wijkwinkelcentra: Mira, Kromstraat en Heikant. Het voorstel tot vaststelling van de detailhandelsstructuurvisie wordt volgens de huidige planning nog voor de zomervakantie aan de raad kunnen voorgelegd.
3	Welke financiële gevolgen zijn er?
	Er zijn geen financiële gevolgen. De verkleuring van de wijkwinkelcentra waar niet meer op ingezet wordt, moet door de markt worden opgepakt. Omdat er op basis van de Detailhandelsstructuurvisie geen winkels worden wegbestemd, leidt dit niet tot planschade.

4F	RUIMTE EN ECONOMIE RUNPORT A2
1	Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)
	<p>In 2012 heeft het college een geactualiseerde versie van het Masterplan De Run vastgesteld. De strategie van dit masterplan 2.0 legt de focus op vier onderdelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasthouden aan het hoge ambitieniveau uit Masterplan 1.0 en de ambities van Brainport Avenue. 2. Profileren van bedrijventerrein De Run als modern en dynamisch bedrijventerrein; hoogwaardige locatie voor health technology, high technology en aanverwante maakindustrie. 3. Van actieve grondpolitiek naar stimuleren en faciliteren van initiatieven uit de markt, zoals de initiatieven van ASML en HTP. 4. Optimaal inzetten van beschikbare subsidies voor De Run en het beschikbaar houden van het gezamenlijk investeringskapitaal van de BOM Bedrijfslocaties BV en de gemeente. <p>Ook is een samenwerkings- en participatieovereenkomst gesloten tussen gemeente, de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) en het VOC. Deze overeenkomst kent een looptijd tot en met 2020 en garandeert de beschikbaarheid van externe investeringsmiddelen voor de herstructurering/revitalisering van De Run.</p> <p>Runport A2 bestaat uit drie plandelen: Run 1000 (bestaande ondernemers), Run 1000 (ontwikkellocatie voor icoon) en Run 2000. Met de ondernemers op Run 1000 is overlegd om te komen tot een meer hoogwaardige invulling van het openbaar gebied (parkeren en groen). Ook wordt een aparte in- en uitgang gerealiseerd op de Kempenbaan. Voor Run 1000 is in de planvorming uitgegaan van het realiseren van een icoon-gebouw. Door de huidige marktomstandigheden zijn deze plannen bevroren en is een extra financiële voorziening getroffen. Voor het deelgebied Run 2000 is de realisatie getemporeerd. Er wordt geen actieve ontwikkeling nagestreefd, er is bewust gekozen voor het aanleggen van een nieuwe ontsluitingsweg en een groene inrichting. Diverse subsidiegevers hebben middelen beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van Brainport Avenue, waarvan ook de ontwikkeling van De Run deel uitmaakt.</p>
2	Wat gaat er spelen de komende 4 jaar? Voor welke keuzes en dilemma's staan we?
	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Met de ondernemers van Run 1000 worden de mogelijkheden voor een verbetering van de openbare ruimte uitgewerkt. ◆ De integrale gebiedsontwikkeling van Run 1000 moet met vastgoedeigenaren verder bekeken worden. Er zijn marktinitiatieven. ◆ De inrichting van Run 2000 moet worden gerealiseerd: grondverwerving, aanleg van een nieuwe ontsluitingsweg (via Run 4200) en opwaardering van de openbare ruimte. Met particuliere grondeigenaren het ontwikkelpotentieel van deze locatie in beeld brengen.
3	Welke financiële gevolgen zijn er?
	<p>De BOM heeft een investeringsbedrag van 2,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor herstructureringsprojecten op De Run. Voorwaarde is gemeentelijke cofinanciering onder een 40-60 verhouding. Dit betekent dat de gemeente voor 3,75 miljoen euro zou investeren in gezamenlijke projecten. De investeringen worden via een bouwgrondexploitatie ingezet en zoveel mogelijk 'terugkerend' gemaakt, zodat het kapitaal weer opnieuw voor projecten op De Run kan worden ingezet.</p>

<p>In het project Runport A2 (deelgebied De Run 2000) heeft de BOM 1,0 miljoen euro (40%) geïnvesteerd. De gemeente heeft meer dan 1,5 miljoen euro (60%) gereserveerd via de bouwgrondexploitatie/voorziening. Op dit moment is het restant investeringskapitaal van de BOM: 1,5 miljoen euro (40%). Wil de gemeente hier aanspraak op kunnen maken, dan zal ze in de komende jaren minimaal 2,25 miljoen euro (60%) beschikbaar moeten maken voor herstructureringsprojecten op De Run.</p>

4F	RUIMTE EN ECONOMIE VERBLIJFSGEBIED 'T LOOK
1	Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)
	<p>Het verblijfsgebied 't Look wordt in vier deelgebieden heringericht. De verwachte looptijd van het totale project is ingeschat op circa zes jaar. Doel van de herinrichting is het toekomstbestendig maken van de openbare ruimte. Hierbij staat voorop het behouden en herstellen van het karakter van de wijk, in samenspraak met bewoners en andere belanghebbenden.</p> <p>Duurzaamheid komt tot uiting door het afkoppelen van het regenwater en dit met een gescheiden rioolstelsel af te voeren, het toepassen van duurzame verlichting (LED) en het aanleggen van minder m² verharding waardoor er minder onderhoudskosten zijn. Toekomstbestendigheid komt tot uiting door het aanbrengen van een logische verkeersstructuur met voldoende parkeergelegenheid en het creëren van veilige groene gebieden voor spel, sport en ontmoeting.</p> <p>De raad heeft een krediet van 12 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de herinrichting. Echter gezien de bezuinigingen heeft de portefeuillehouder toegezegd te proberen de kosten terug te brengen naar 10 miljoen euro. Daarnaast is de looptijd van het project opgerekt, met een gunstig effect op de huidige meerjarenbegroting.</p>
2	Voor welke keuzes en dilemma's staan we de komende 4 jaar?
	<p>De komende vier jaar zullen vooral de eerste twee tot drie gebieden aan bod komen. Het college zal de planontwikkeling van het eerste gebied, ten noorden van de Ambachtslaan, voorjaar 2014 ter inzage leggen. Voor het plangebied ten noorden van de Ambachtslaan staat realisatie van de eerste fase gepland eind 2014. Bestuurlijke keuzes en dilemma's bestaan onder andere uit eventuele bezwaren die bewoners of andere belanghebbenden indienen.</p>
3	Welke financiële gevolgen zijn er?
	<p>De opzet van de planontwikkeling is om binnen het taakstellend budget (zoals de raad heeft vastgesteld) de plannen te realiseren. Als er onverwachte (financiële) tegenvallers zijn, zullen we de raad zo snel mogelijk informeren. Planmatige aanpassingen worden dan overwogen om binnen het budget te blijven.</p>

4G	RUIMTE EN ECONOMIE GRONDEXPLOITATIE
1	Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)
	<p>Met het grondbeleid heeft de gemeente invloed op de realisatie van doelstellingen van gebiedsontwikkeling en de beleidsterreinen die daarmee verband houden, zoals verkeer en vervoer, cultuur, welzijn, onderwijs, sport, recreatie en natuur, volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu. Daarnaast heeft het grondbeleid invloed op onze financiële situatie. De kosten en de opbrengsten van gebiedsontwikkeling en de hiermee samenhangende risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.</p> <p>Gebiedsontwikkeling vindt voornamelijk plaats in de vorm van:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Bouwgrondexploitatie (BGE); ◆ Investerings bovenwijkse voorzieningen (BOVO-investeringen); ◆ Investerings grote werken; ◆ Principeverzoeken. <p>De economische crisis, en daarmee de veranderende markt voor woningen en bedrijven, heeft ingrijpende gevolgen voor de resultaten van de bouwgrondexploitaties. De investeringen en de opbrengsten van diverse projecten zijn een aantal jaren doorgeschoven, enkele projecten tot na de planningsperiode van de begroting 2014-2017. Verliezen die bij de grondexploitatie zijn ontstaan, zijn ten laste gebracht van de algemene gemeentelijke middelen.</p> <p>De projectenportefeuille voor gebiedsontwikkeling is opnieuw geanalyseerd om adequaat in te kunnen spelen op de ontstane situatie en nadelige gevolgen te beperken. Voor de begroting 2014 en de jaarrekening 2013 zijn nieuwe berekeningen gemaakt van zowel de bouwgrondexploitaties (BGE), de projecten Bovenwijkse Voorzieningen (BOVO) als de Reserve Grote Werken. Per project is gezocht naar verbeter- en optimalisatiemogelijkheden. Belangrijke mogelijkheden zijn verdergaande besparingen door verbetermaatregelen en het doorschuiven en faseren van investeringen.</p>
2	Wat gaat er spelen de komende 4 jaar? Voor welke keuzes en dilemma's staan we?
	<p>Het aantal particuliere kavels is nu beperkt. Een belemmering is dat veel geïnteresseerden moeilijk hun huidige woning verkocht krijgen. Projectmatige bouw is op kleine schaal nog wel mogelijk en begint weer aan te trekken. De prijzen van zowel bestaande bouw als nieuwbouw dalen nog steeds, veel minder dan waarop was gerekend.</p> <p>De verkoop van bedrijfskavels verloopt nog steeds moeizaam. We houden rekening met een lange realisatietermijn van bedrijventerreinen. Uit recent onderzoek in het stedelijk gebied Eindhoven blijkt dat de huidige prijzen voor bedrijfsgrond nog steeds marktconform zijn. De uitgifte van bedrijventerreinen is getemporeerd en mede afhankelijk van initiatieven vanuit de markt. De verlaging van de grondprijs met 5% per 1 april 2014 geldt nu ook voor bedrijfsgrond. De grondprijs valt daarmee nog net binnen de bandbreedte van marktconformiteit (onderzoek STEC-groep).</p> <p>Door een vervolg op het aanvalsplan en het faciliteren van een 'denktank' proberen we samen met ontwikkelaars, woningcorporaties, banken en makelaars de markt maximaal te mobiliseren. Een werkgroep uit de denktank werkt momenteel de ideeën verder uit.</p> <p>Woningbouwlocaties (exclusief Zilverackers)</p> <p>In 2014 worden de projecten Noordrand Meerstraat en Oerle-Zuid verder uitgevoerd. Met het project Meerstraat vindt er een stedenbouwkundige afronding plaats van het noordelijke deel van Veldhoven. Diverse deelprojecten, zoals JOVO en Reeburgh, zijn in aanbouw. Ook de planvorming voor de locaties Kempshaan en Muijderman zijn in vergevorderd stadium en</p>

kunnen snel in uitvoering genomen worden.

Slot Oost en Leuskenhei zijn opnieuw in de markt gezet en lijken kansrijk op de langere termijn. Voor het project De Plaatse zijn de nadere voorwaarden voor ontwikkeling inmiddels in een overeenkomst vastgelegd.

De projecten Koningshoeven en Kasteel Zuyderwijck hebben onvoldoende marktpotentie. Beide projecten zijn uit de markt genomen. Voor de nabije toekomst wordt naar alternatieve mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling gekeken samen met marktpartijen.

Bedrijventerreinen (exclusief Runport A2)

Habraken is een gemengd bedrijventerrein voor de huisvesting van lokale en regionale bedrijven. In afstemming met de regiogemeenten is de fasering van het bedrijventerrein aangepast. De vraag naar kavels is de afgelopen jaren gestagneerd. De stedenbouwkundige randvoorwaarden zijn voor een deel van het terrein aangepast, waardoor het bedrijventerrein ook mogelijkheden kan bieden voor kleinere bedrijven. De bouwgrondexploitatie is gewijzigd in de fasering en loopt nu door tot na 2030.

Bedrijventerrein Zandven is ingericht voor de realisatie van woon-werkkavels. In Veldhoven is in de afgelopen periode geen belangstelling geweest voor dit terrein. De huisvesting van bedrijven wordt meer passend geacht op bedrijventerreinen De Run en Habraken. Zandven krijgt mogelijk op (middel)lange termijn deels een alternatieve invulling; dit onderzoeken we momenteel samen met marktpartijen.

Impuls grondverkoop woningbouw

In het bijzonder wordt stilgestaan bij de systematiek van en communicatie over grondverkoop voor woningbouw. Uitgangspunt is dat - naast verkoop van gemeentelijke particuliere kavels - ook aandacht is voor projectmatige bouw, die ontwikkelaars en woningcorporaties ter hand nemen. Uiteindelijk hebben zowel gemeente als ontwikkelaars hetzelfde doel: het verantwoord realiseren van woningbouw of bedrijfsontwikkeling op de verschillende locaties in Veldhoven. Communicatie over de verkoop van grond aan particulieren vindt momenteel op diverse manieren plaats. Door kavelpaspoorten krijgen geïnteresseerden informatie over bouw kavels. Algemene informatie geven we door publicaties in de (regionale) bladen en deelname aan (woon)beurzen. Er wordt samengewerkt met ontwikkelaars, woningcorporaties en makelaars om zo een totaalaanbod van kavels, nieuwbouwwoningen en bestaande woningen te krijgen.

De mogelijkheden voor een gemeentelijke starterslening zijn in het voorjaar van 2013 verlengd en verruimd. Per 1 april 2014 is de grondprijs verlaagd met 5%. Over de effecten van de verlaging van de grondprijs in de verkoop voor zowel woningbouw als bedrijventerreinen rapporteren we in de eerstvolgende kwartaalrapportage. De volgende grondprijzen (exclusief BTW) zijn vastgesteld voor de periode van 1 april 2014 tot 1 april 2015:

Woningen:	prijzen 2014:	prijzen 2013:
<i>Bouwkavels:</i>		
- regulier bouwkavel	€ 268,00 per m ²	€ 282,00 per m ²
- midden categorie bouwkavel	€ 307,00 per m ²	€ 323,00 per m ²
- top categorie bouwkavel	€ 346,00 per m ²	€ 364,00 per m ²
- buiten categorie bouwkavel	€ 385,00 per m ²	€ 405,00 per m ²
<i>Projectmatige bouw:</i>		
- grondgebonden (sociale huur en koop)	€ 268,00 per m ²	€ 282,00 per m ²
- grondgebonden midden categorie	€ 307,00 per m ²	€ 323,00 per m ²
- grondgebonden vrije sector	€ 346,00 per m ²	€ 364,00 per m ²
- grondgebonden buiten categorie	€ 385,00 per m ²	€ 405,00 per m ²
- gestapeld inclusief parkeren	per locatie te bepalen	per locatie te bepalen
Bedrijven:		
- regulier bedrijventerrein	€ 157,00 per m ²	€ 165,00 per m ²
- zichtlocatie	€ 181,00 per m ²	€ 190,00 per m ²

<p>- kantoorlocatie (bvo) Nutsbedrijven:</p> <p>Groenstroken/reststroken: - zonder bouwmogelijkheid - met bouwmogelijkheid</p> <p>Parkeren woonhofjes:</p> <p>Maatschappelijke functies: - sociaal, cultureel of maatschappelijk - niet commercieel - wel commercieel - buitensportvelden</p> <p>Detailhandel, horeca en leisure:</p>	<p>per locatie te bepalen € 244,00 per m²</p> <p>€ 90,00 per m² € 268,00 per m²</p> <p>gemiddelde grondprijs van omringende woningen</p> <p>€ 157,00 per m² € 181,00 per m² gemiddelde kostprijs</p> <p>per locatie te bepalen</p>	<p>per locatie te bepalen € 256,37 per m²</p> <p>€ 94,00 per m² € 282,00 per m²</p> <p>€ 165,00 per m² € 190,00 per m² gemiddelde kostprijs</p>
<p>Beheer gemeentelijke gronden en panden (kapitaalgoederen)</p>		
<p><i>Gemeentelijke gronden</i> Gronden, deels aangekocht voor grondexploitatie, worden tijdelijk beheerd met als doel het realiseren van een maximaal financiële of maatschappelijke opbrengst. We onderzoeken alternatieve vormen van beheer of het telen van bijzondere gewassen. De verpachting van landbouwgrond levert over het algemeen het meeste op als de ondernemer op het pachtperceel mest mag uitrijden en een gewas kan telen als maïs of vergelijkbaar. In 2012 zijn alternatieve gebruiksmogelijkheden van de gronden op Habraken onderzocht. Verpachting was hier niet mogelijk omdat gevestigde bedrijven op Habraken mais en mest niet op prijs stelden. Het inzaaien met een gewas als koolzaad (voor biodiesel) was niet realiseerbaar omdat er onvoldoende zekerheid bestond over de afname ervan. Momenteel onderzoeken we of het mogelijk is om via een beheerconstructie zonnepanelen te plaatsen of om opbrengsten te generen door onder andere het uitrijden van mest toch toe te staan. Mogelijk is er een maatschappelijke opbrengst door het toestaan van stadslandbouw, waarbij de voedselbank afnemer wordt van de geteelde gewassen.</p> <p><i>Gemeentelijke panden</i> Gemeentelijke panden die zijn aangekocht voor gebiedsontwikkeling maar behouden kunnen blijven, worden momenteel verkocht. Relatief snel zijn al enkele panden verkocht en ruim tien andere panden komen binnenkort in de verkoop. De verkoop wordt verzorgd door derden.</p> <p>De rekenkamercommissie heeft in 2011 onderzoek gedaan naar de beheerwijze van gemeentelijke gebouwen. De raad heeft de aanbevelingen om te komen tot een beter gebouwenbeheer, overgenomen. Binnenkort volgt opnieuw informatie over de stand van zaken en de concrete acties die in 2013 ondernomen zijn. Hierbij worden ook de panden betrokken die buiten de bouwgrondexploitatie vallen en ook in eigendom blijven van de gemeente.</p>		
<p>3</p>	<p>Welke financiële gevolgen zijn er?</p>	
<p>Op basis van de huidige inzichten is in 2013 een toevoeging aan de algemene reserve gedaan van 7.500.000 miljoen euro door een tussentijdse winstneming uit de BGE Noordrand Meerstraat. Verder zijn in 2013 de volgende bouwgrondexploitaties afgesloten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ 911300 WOB terrein Dorpstraat ◆ 913500 Zilverackers Hoogackers ◆ 917100 Herontwikkeling 't Look-oost <p>In de jaarrekening 2013 worden de definitieve resultaten van deze plannen verantwoord.</p> <p>Door de economische crisis zijn niet alleen verschuivingen in de planning aangebracht maar zijn ook de resultaten bijgesteld. De bouwgrondexploitaties zijn aangepast, rekening houdend met de laatste versie van het woningbouwprogramma per 1 januari 2014 en de planning voor uitgifte</p>		

van bedrijfskavels. Voor de begrotingsperiode wordt het volgende resultaat verwacht.

Afdracht Bovenwijkse Voorzieningen

Per BGE is beoordeeld of een afdracht aan Bovenwijkse Voorzieningen (BoVo) meegenomen wordt. Hierbij wordt een bepaalde rekeneenheid gehanteerd in de vorm van een afdracht per woningequivalent. Hierbij zijn bedrijven, winkels en kantoren omgerekend naar woningequivalenten. Het bedrag per woningequivalent in de jaarrekening 2013 bedraagt gemiddeld € 8.279,-. In onderstaand overzicht staat per BGE hoeveel deze bij de jaarrekening 2013 heeft gestort in de Voorziening BoVo:

Project- Naam project nummer	Bedrag gestort in voorziening BoVo 2013
905500 Zilverackers Oerle-zuid	-71.000
908200 Habraken	-390.000
908500 Zilverackers De Drie Dorpen	2.902.841
910000 Koningshoeven	-339.000
911100 Kasteel Zuyderwijk	-186.846
911800 Noordrand Meerstraat	298.000
913000 Noordrand Zandven	-120.000
650145-39723 Zandoerleseweg 23 - Schippers	7.511
650145-39735 Zandoerleseweg 33 - Theeuwes	35.648
650145-39746 Taaghof ong. - Renders	8.912
650145-39748 Berkt 94 - Verouden	8.912
Totaal	2.154.978

In totaal hebben de BGE's (inclusief principeverzoeken) een bedrag van € 2.154.978 gestort in de voorziening BoVo.

Afgesloten bouwgrondexploitaties in 2013

Onderstaande complexen zijn tijdens de jaarrekening 2013 afgesloten:

- ◆ 911300 WOB terrein Dorpstraat (NIEG)
- ◆ 913500 Zilverackers, Hoogackers (NIEG)
- ◆ 917100 Herontwikkeling 't Look-oost

In onderstaand overzicht wordt weergegeven met welk resultaat de bovenstaande bouwgrondexploitaties zijn afgesloten bij de jaarrekening 2013. Alle onderstaande BGE's zijn niet doorgedaan en daarom wordt de boekwaarde afgeboekt via onderstaande wijze:

Project- Naam bouwgrondexploitatie nummer	IEG/ NIEG	Boekwaarde 31-12-2013	T.l.v. voorziening verlieslatend complex	Marktwaarde grond naar de balans	Afboeken t.l.v. risicoreserve
911300 WOB-terrein Dorpstraat	NIEG	402.644	184.840	0	217.804
913500 Zilverackers Hoogackers	NIEG	7.678.314	1.969.617	1.200.750	4.507.947
917100 Herontwikkeling 't Look-oost	IEG	8.309	0	0	8.309
Totaal		8.089.267	2.154.457	1.200.750	4.734.060

In totaal wordt een bedrag van ruim 8,1 miljoen euro afgeboekt, waarvan al een bedrag van 2,2 miljoen euro als verlieslatend complex is opgenomen. Daarnaast wordt 1,2 miljoen euro op de balans geactiveerd als marktwaarde van grond. Resteert een bedrag van 4,7 miljoen euro dat afgeboekt wordt op de risicoreserve.

Tussentijdse winstnemingen

Bij de jaarrekening 2013 heeft een toevoeging aan de algemene vrije reserve plaatsgevonden van 7.500.000 euro door een tussentijdse winstneming uit de bouwgrondexploitatie Noordrand Meerstraat (911800).

Verlieslatende complexen

In onderstaand overzicht staat welke bouwgrondexploitaties met een negatief eindresultaat worden afgesloten en waarvoor een voorziening verlieslatend complex wordt opgenomen. Ook wordt weergegeven welk verlies (in een eerder stadium) bij de jaarrekening 2012 werd verwacht. Het treffen van een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van dit volledige verlies.

Project- nummer	Naam bouwgrondexploitatie	IEG/ NIEG	De bij de jaarrekening 2012 opgenomen voorziening verlieslatend complex	De bij de jaarrekening 2013 opgenomen voorziening verlieslatend complex	Vershil
905500	Zilverackers Oerle-zuid	IEG	0	-348.114	-348.114
908500	Zilverackers De Drie Dorpen	IEG	-5.210.548	0	5.210.548
908900	De Plaatsse	IEG	-422.324	-417.103	5.221
910000	Koningshoeven	IEG	0	-49.378	-49.378
910200	Run 2000	IEG	-3.032.281	-2.849.716	182.565
911300	WOB terrein Dorpstraat	NIEG	-184.840	0	184.840
913400	Alm-Phoenix	IEG	-133.126	-141.677	-8.551
913500	Zilverackers Hoogackers	NIEG	-1.969.617	0	1.969.617
Totaal			-10.952.736	-3.805.988	7.146.748

Het totaalbedrag aan voorziening verlieslatende complexen bedraagt € 3.805.988,- in de jaarrekening 2013.

Bovenstaand resultaat van de BGE's leidt tot een beeld dat er van 2018 tot en met 2030 vanuit de bouwgrondexploitatie minder dan gebruikelijk financiële ruimte zal zijn voor toevoegingen aan de algemene reserve. Ten opzichte van de begroting 2013 zijn de financiële resultaten in de tijd naar achteren geschoven.

1 Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)

Elke gemeente draagt bij aan de Europese doelen voor Nederland op het gebied van klimaat en duurzaamheid. Veldhoven is een ambitieuze gemeente; we bezetten de negentiende plaats op de landelijke duurzaamheidsmeter per maart 2014 (van 102 gemeenten). Regionaal zijn vooral Helmond en Eindhoven ook actief op dit gebied. De Veldhovense ambities zijn verwoord in het 'Klimaatbeleid 2.0' en het Milieubeleidsplan:

- ◆ 20% CO₂-reductie in periode 2008-2020;
- ◆ Opwekken van duurzame energie: 20% in 2020;
- ◆ Jaarlijks 2% reductie energieverbruik gemeentelijke gebouwen.

Veldhoven geeft als gemeente het goede voorbeeld en richt zich daarnaast op haar inwoners, bedrijven, gebouwbezitters (zowel particulier als zakelijk) en nieuwbouw. Hier meten we het hoogste CO₂-uitstoot en is dus het meeste resultaat te behalen. Actuele projecten zijn:

- ◆ Energiemanagement gemeentelijke gebouwen;
- ◆ 'Veldhoven bespaart energie', een keten van bedrijven die zich richten op verduurzaming van particuliere woningen (onder andere door samen in te kopen);
- ◆ Oprichten lokale energiecoöperatie in samenwerking met Morgen Groene Energie. Doel is om particulieren te bewegen duurzame energie op te wekken;
- ◆ Duurzame aanpak door gesubsidieerde instellingen.

We hebben weinig mogelijkheden om dwingend maatregelen op te leggen. De aanpak richt zich daarom vooral op informeren en verleiden, en dat gedurende een langere tijd.

Afval en grondstoffen

Begin 2013 heeft de raad het Gemeentelijk Grondstoffenplan 2013-2016 vastgesteld. Doel is 40% minder restafval in 2016 en dus meer hergebruik van afval. Met een inzamelproef in Meerveldhoven en Zeelst testen we of dit haalbaar is door een nieuwe manier van afval inzamelen. Deze proef loopt tot 1 oktober 2014 en wordt dan geëvalueerd. Evaluatie vindt eind dit jaar ook plaats voor de tarieven voor de milieustraat.

Alle gemeenten in Nederland worden vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor het sorteren en desgewenst vermarkten van het plastic verpakkingsafval. Tot die tijd gebeurt dit onder verantwoordelijkheid van Nedvang (producenten en importeurs verpakkingen). Net als de andere regiogemeenten zien wij deze verantwoordelijkheid als een kans voor een afvalloze samenleving. Alle gemeenten hebben namelijk een manifest getekend dat zij in 2020 nog maar 5% restafval willen. Inmiddels is hiervoor gestart met een (gezamenlijke) marktconsultatie.

Samenwerking

De samenwerking binnen de regio Eindhoven op het gebied van milieu/afval vindt niet meer onder de vlag van het SRE plaats (zie ook hoofdstuk 7). De samenwerking wordt op sub-regionaal niveau voortgezet. De wijze waarop wordt momenteel per onderwerp uitgewerkt. In de praktijk moet blijken hoe de nieuwe werkwijze precies verloopt.

<p>2</p>	<p>Voor welke keuzes en dilemma's staan we de komende 4 jaar?</p> <p>De route naar een duurzaam Veldhoven in 2030 blijft het belangrijkste uitgangspunt.</p> <p>Het kabinet sloot in 2013 een energieakkoord met onder meer werkgevers, vakbonden en milieuorganisaties om een grote stap te zetten naar het gebruik van volledig duurzame (hernieuwbare) energie in 2050. Ook gemeenten leveren hun bijdrage onder andere op het gebied van windmolens en renoveren van woningen (energielabels, isolatie, zonnepanelen). In 2014 worden onderdelen van het Energieakkoord landelijk uitgewerkt. Hieruit moet blijken welke taken er bij gemeenten komen te liggen. Lokaal moet dit dan uitgewerkt en ingevuld worden.</p> <p>Eind 2015 loopt het huidige lokale Milieubeleidsplan af. Voor de periode vanaf 2016 wordt een integraal Omgevingsbeleid opgesteld. In dit plan staan de hoofdlijnen voor onder meer milieu, klimaat, bouw, evenementen en handhaving. Veldhoven is één van de eerste gemeenten die een dergelijk integraal plan opstelt.</p> <p>Bij de gemeentelijke gebouwen zijn de basisstappen gezet (duurzame maatregelen met korte terugverdientijd, zonnepanelen, energiemonitoring). Onderzocht moet worden welke vervolgstappen mogelijk zijn om de CO₂-voetafdruk verder te verkleinen. Daarnaast zijn afval, vervoer en woningrenovatie met energiebesparende maatregelen onderwerpen die aandacht verdienen.</p> <p>Om een verdere reductie van CO₂ te realiseren bij bedrijven en particulieren, werken we samen met bedrijven en instellingen (zoals woningcorporatie, ZLTO en bedrijvenorganisaties). Daarnaast bekijken we of en hoe het mogelijk is om meer duurzame energie op te wekken (zon, windmolens e.d.)</p> <p>Afval en grondstoffen</p> <p>In het grondstoffenplan staan diverse maatregelen om te komen tot 40% minder restafval in 2016 tegen maximaal gelijke afvalkosten. Eind dit jaar zijn de eindresultaten bekend van de inzamelproef in laagbouw in Zeelst en Meerveldhoven. Op basis hiervan komt er een vervolgvorstel. In 2014 vindt, volgens het grondstoffenplan, onderzoek plaats in de hoogbouw om ook daar te komen tot minder restafval en meer afvalhergebruik.</p> <p>De marktconsultatie voor het plastic verpakkingsafval moet dit jaar leiden tot een besluit over het sorteren en desgewenst vermarkten van het plastic verpakkingsafval. Tot slot loopt op 1 februari 2017 het gewestelijk verwerkingscontract voor GFT-afval af. Dit biedt kansen om ons GFT-afval duurzaam tegen lagere kosten te verwerken met wellicht meer lokale/regionale werkgelegenheid.</p>
<p>3</p>	<p>Welke financiële gevolgen zijn er?</p> <p>In 2010 is het huidige milieubeleidsplan vastgesteld. In dit plan zat een uitbreiding van vijf fte personeel. Vanwege bezuinigingen is daarvan bijna twee fte ingevuld. Ook op het budget is bezuinigd (€ 52.000,- in 2014 en € 64.500,- in 2015). Het doel van het milieubeleid is niet bijgesteld: duurzaam Veldhoven in 2030. Willen we als Veldhoven echt duurzaam zijn, dan zijn meer capaciteit en financiën nodig. De ambitie is hierbij bepalend.</p> <p>Alle afvalkosten worden voor 100% gedekt door de afvalstoffenheffing. Meer hergebruik van afval leidt tot lagere afvalkosten en dus tot een lagere afvalstoffenheffing. Het verbranden van restafval is namelijk duurder dan het hergebruiken van afval. Enkele afvalstromen leveren zelfs geld op; de verwachting is dat dit toeneemt door de wereldwijde schaarste van grondstoffen.</p> <p>Inmiddels is een nieuw verwerkingscontract afgesloten voor de verwerking van het restafval ná 1 februari 2017. Het verwerkingstarief per 1-2-2017 ligt aanzienlijk lager dan het huidige verwerkingstarief.</p>

6	VEILIGHEID
1	Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)
	<p>Veldhoven is over het algemeen een veilige gemeente. Dit vergt continue aandacht binnen alle gemeentelijke beleidsvelden. Omdat veiligheid niet gebonden is aan organisatie- en gemeentegrenzen, werken we intensief samen met lokale, regionale en landelijke partners. In 2013 heeft de rekenkamercommissie (RKC) onderzoek gedaan naar de wijze waarop de gemeente Veldhoven invulling geeft aan veiligheid. Hierbij ging de aandacht vooral uit naar het thema 'Veilige woon- en leefomgeving'. De raad heeft besloten om de aanbevelingen uit het RKC-rapport 'Veiligheid: Dat doen we samen!' op te volgen. In 2014 wordt de nieuwe kadernota integrale veiligheid voor de periode 2015–2018 voorbereid. Op dit moment maken we daarvoor de veiligheidsanalyse. Op basis daarvan wordt de raad voor de zomer geconsulteerd over de veiligheidsprioriteiten. Na de zomer zal de kadernota worden voorgelegd.</p> <p>Proeftuinaanpak multiprobleem gezinnen</p> <p>Veldhoven is één van de vier Nederlandse proeftuingemeenten voor het landelijke programma Aanpak uitbuiting Roma kinderen. In december 2013 is besloten door te gaan met het programma. Doel van het programma is een meer volwaardige positie van deze groep op de arbeidsmarkt, in het onderwijs en de samenleving; gebaseerd en gericht op normalisatie in de relatie tussen Roma onderling, met hun directe omgeving en met instanties en voorzieningen.</p> <p>De integrale aanpak in Veldhoven is een aanpak waarin handhaven en perspectief bieden hand in hand gaan. Er is geen eenzijdige focus op gezinsproblematiek, handhaven, zorg en participatie-activiteiten; alle acties en activiteiten zijn onderling afgestemd. In fase 2 wordt de aanpak in Veldhoven verdiept, verbreed, verspreid en geborgd.</p> <p>De ervaringen en inzichten uit de eerste fase blijken ook interessant voor de benadering van andere groepen die een grote afstand hebben tot de samenleving en die 'bemoeienis van buiten', hoe goed bedoeld vaak ook, bewust op afstand houden.</p> <p>Samenwerking</p> <p><i>Nationale Politie</i></p> <p>De politieorganisatie gaat van 25 regionale politiekorpsen en één landelijk korps naar één nationale politieorganisatie met tien regionale eenheden. Deze regionale eenheden worden weer onderverdeeld in 43 districten en 167 basisteams. De gemeente Veldhoven valt - samen met Bergeijk, Best, Bladel, Eersel, Oirschot, Reusel-De Mierden en Waalre - onder het basisteam De Kempen. Binnen de acht gemeenten in basisteam De Kempen is het doel tot een eenduidige beleidsvorming te komen.</p> <p><i>Regio</i></p> <p>De gemeentelijke brandweer is per 1 januari 2014 overgedragen aan de Veiligheidsregio. De komende periode wordt gewerkt aan het duidelijk definiëren van de dienstverlening en de financiële consequenties daarvan.</p> <p>De organisatiestructuur van het Veiligheidshuis staat ter discussie. Er wordt naar een nieuwe organisatiestructuur en vorm van politieke en bestuurlijke vertegenwoordiging gezocht. Dit kan zijn: een horizontaal samenwerkingsverband (onderbrengen bij veiligheidsregio), een stichting (met 21 gemeenten als oprichters) of een gemeenschappelijke regeling.</p>

	<p>Veiligheid en leefbaarheid</p> <p>De relatie tussen leefbaarheid en veiligheid is vooral gericht op preventie en op veilig leven thuis. Sociale cohesie in de buurt, gezamenlijke zorg voor elkaar en voor de fysieke leefomgeving dragen bij tot een hoger veiligheidsgevoel.</p> <p>Zelfredzaamheid op het vlak van veiligheid betekent dat mensen zich bewust zijn van risico's, dat ze weten wat te doen in onveilige situaties om zichzelf in veiligheid te brengen. Als mensen dat niet (goed) kunnen, dan betekent zelfredzaamheid dat ze een netwerk in de eigen omgeving kunnen inschakelen.</p>
2	<p>Voor welke keuzes en dilemma's staan we de komende 4 jaar?</p> <p>In het komende jaar zal de raad veel beleidsstukken krijgen voorgelegd, waarin keuzes voor de periode 2015-2018 worden voorgesteld. De basis daarvoor vormt de kadernota integrale veiligheid 2015-2018. Voor de zomer wordt de raad geconsulteerd over de te stellen veiligheidsprioriteiten. Deze prioriteiten leggen we ook voor aan onze veiligheidspartners (politie en Veiligheidsregio). Na de zomer zal het daarop gebaseerde beleid worden voorgelegd.</p>
3	<p>Welke financiële gevolgen zijn er?</p> <p>Voor de proeftuin multiprobleem gezinnen (Roma) is opnieuw subsidie toegekend voor de periode 2014–2016, voor de inzet van externen voor de methodiekontwikkeling. Eind 2016 moet de nieuwe aanpak zijn ingebed in de reguliere werkprocessen. De subsidie is landelijk toegekend. Welk deel daarvan voor Veldhoven is, is nog niet bekend.</p> <p>Voor de Veiligheidsregio is het uitgangspunt dat kostenverdeling plaatsvindt naar rato van de uitkering uit het Gemeentefonds. De uitkering uit het Gemeentefonds is circa 800.000 euro hoger dan de kosten van brandweezorg in 2013. Het af te nemen dienstenpakket van de Veiligheidsregio moet nog worden verdeeld in een wettelijk verplicht pakket, een collectief keuzepakket en een individueel keuzepakket. Afhankelijk van de verdeling en de mate waarin Veldhoven de niet verplichte diensten wenst af te nemen, zullen de kosten hoger of lager uitvallen, maar de verwachting is dat de kosten in ieder geval zullen stijgen.</p>

7	REGIONALE SAMENWERKING
1	<p>Stand van zaken rondom dit onderwerp/wat zijn de ontwikkelingen? (wat moeten onderhandelingspartners weten?)</p> <p>Regionale samenwerking wordt steeds belangrijker bij de gemeentelijke opgaven. Ontwikkelingen in economie, ruimte, mobiliteit, transities in de zorg, veiligheid en milieu vragen om een regionale strategie en een gezamenlijke aanpak. Door samen te werken, kunnen we onze lokale doelen bereiken, maar ook doelen die we alléén nooit kunnen bereiken. Dit is niet direct te vertalen in financiële winst, juist de inhoudelijke winst is het doel. Hierdoor hebben overheden, bedrijven, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties samen de regio met succes op de internationale kaart gezet. Dat heeft zich de afgelopen jaren vertaald in een uitmuntend investeringsklimaat (zie ook de benoeming door de Financial Times tot regio met het beste investeringsklimaat na Londen en Helsinki). Juist dit regionale kader biedt een goede basis voor een sterk lokaal bedrijfsleven, een bloeiend MKB, aantrekkelijke woongebieden en draagvlak voor voorzieningen. Effecten die zowel voor de kenniswerker als voor de Veldhovenaren van groot belang zijn.</p> <p>Voor de positie in de regio zijn de volgende samenwerkingsverbanden van primair belang:</p> <p>a. MRE (21 gemeenten) In de komende raadsperiode verdwijnt de WGR+ status van het SRE. Mede daarom is gekozen voor de nieuwe opzet in de vorm van de MetropoolRegio Eindhoven (MRE). Het is ook een goede aanleiding om de huidige manier van werken tegen het licht te houden en opnieuw te bekijken wat de meest effectieve vorm is. Het doel is de omvorming naar een compacte, servicegerichte organisatie die zich richt op de kerntaken van de gehele regio: economie, ruimte en mobiliteit. Het filmpje laat de essentie van de nieuwe MRE zien: http://youtu.be/ndrl8ZaX5is</p> <p>b. Subregionale taken De overige taken die het SRE tot 2014 uitvoerde, worden vanaf 2014 subregionaal opgepakt omdat dit schaalniveau beter past bij de opgaven. Het uitgangspunt is dat er alleen geïnvesteerd wordt in samenwerkingsvormen en onderwerpen die bijdragen aan het realiseren van de opgaven voor Veldhoven of aan de positie van Veldhoven in de regio. Het gaat daarbij om het Stedelijk Gebied, Brainport Avenue, materialentransitie, energietransitie, een gezonde leefomgeving, gebiedsgerichte economische ontwikkeling en routetaken. Ook de samenwerking tussen de campusgemeenten is een subregionale taak, die eerder echter niet bij het SRE was belegd. In 2013 hebben de raden van Eindhoven, Helmond, Veldhoven en Best het vierjaarlijkse activiteitenprogramma van de campusgemeenten vastgesteld. Speerpunten zijn de internationaliseringsagenda en de samenwerking bij topevenementen.</p> <p>c. Brainport Development Brainport Development is het Triple Helix-samenwerkingsverband tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen. De opgave is het creëren van een duurzaam innovatief ecosysteem dat internationaal kan concurreren en zorgt voor welvaart en welzijn in de regio. Daarvoor wordt ingezet op vier domeinen: People, Technology, Business en Basics. De focus ligt van oudsher op de sectoren High Tech Systems & Materials en design, maar de laatste jaren is een trend ontstaan om op steeds meer sectoren in te zetten. Het is zaak om de focus weer echt te richten op de oorspronkelijke twee sectoren die voor de regio, en dus voor Veldhoven, van belang zijn. De toegevoegde waarde van Brainport Development zit vooral in de bijdrage</p>

van bedrijfsleven en kennisinstellingen (feitelijke activiteiten en gedegen kennis). De rol van de overheid is faciliterend (organisatie en financiën).

d. Samenwerking met Best

Op 28 augustus 2012 hebben Best en Veldhoven een convenant gesloten om samen te werken. Het doel van de samenwerking is met name gericht op een effectievere en efficiëntere dienstverlening aan onze burgers en het verhogen van de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers.

Specifiek voor de bedrijfsvoering heeft de gemeenteraad op 25 juni 2013 commitment gegeven voor een ontwikkeltraject dat op den duur leidt tot de gelijkenschakeling van de bedrijfsvoering van Best en Veldhoven.

2 Voor welke keuzes en dilemma's staan we de komende 4 jaar?

De komende vier jaar moet de positie van de regio verder uitgebouwd en verankerd worden. Regionale problemen kunnen immers het beste worden opgelost op regionale schaal. Ook de betrokkenheid bij nationale opgaven heeft de grootste kans van slagen als we dat als Brainport Regio gezamenlijk doen. De rol van de afzonderlijke gemeenten is daarbij cruciaal. Door elkaar te vertrouwen in de regio, kunnen we efficiënt werken aan het behalen van gezamenlijke doelen. Daardoor blijft er genoeg capaciteit over om zelfstandig de lokale doelen te verwezenlijken, met oprechte aandacht voor onze inwoners, bedrijven, instellingen en vrijwilligers.

a. MRE

In 2014 werken we voor het eerst met halfjaarlijkse raadsbijeenkomsten, om raadsleden zo meer te betrekken bij de dilemma's van de regio. De gemeenteraden wordt verder gesuggereerd om een eigen debat te organiseren over de positie van hun gemeente in de omgeving. Binnenkort wordt gestart met het opstellen van de regionale agenda 2015-2018 met de toekomstvisie voor de regio. Deze regionale agenda wordt jaarlijks voorgelegd aan alle gemeenteraden, waardoor beïnvloeding van het regionale programma mogelijk is.

b. Subregionale taken

Bestuursconvenant Stedelijk Gebied

In 2014 worden verdere afspraken gemaakt in de regionale afstemming van de grondprijsmethodiek. Dat geldt voor werklocaties en voor sociale woningbouw. Net als voor bedrijventerreinen en kantoren in 2013 is gebeurd, komt er in 2014 regionale afstemming van fasering van woningbouwlocaties. Hieraan conclusies verbinden, vraagt van de regiopartners - en dus ook van de gemeenteraden - vertrouwen in elkaar en de durf om los te laten. Het kan een cruciaal signaal zijn voor het slagen van regionale samenwerking zonder dat herindeling nodig is. Juist het besef dat we ook nodig hebben in de regio om onze lokale doelen te behalen, is de sleutel tot succes.

Brainport Avenue

Voor Veldhoven gaat het om de realisatie van het westelijk gedeelte van de Kempenbaan en de nieuwe aansluiting op de A67. Een goede projectplanning is cruciaal vanwege de subsidierelatie. Zonder subsidie zijn deze ingrepen voor Veldhoven immers niet haalbaar. Verder zetten we in op een goede fietsverbinding tussen ASML en de High Tech Campus met een aansluiting op de slowlane. Beide zijn belangrijke schakels in het bereikbaarheidsnetwerk van Veldhoven en de regio.

Gebiedsgerichte economische ontwikkeling

Veldhoven is samen met onder andere Eindhoven nog niet akkoord met de verdeling van de kosten. Als keuzes nodig zijn op basis van het taakstellend budget, dan is dit een onderwerp met minder grote effecten voor Veldhoven lokaal. Het vaststellen van het plan van aanpak moet plaatsvinden vóór 1 juli 2014.

Bij de materialentransitie, energietransitie en gezonde leefomgeving is de uitdaging om een werkwijze te vinden waarin (de meeste) regiogemeenten zich kunnen vinden. Met de samenwerking wordt invulling gegeven aan de vermindering van restafval tot 40% in 2016. Afhankelijk van de resultaten van proeven kiest de gemeenteraad over de manier van afvalinzameling en -verwerking. Bij het streven naar minder energieverbruik worden samen met doelgroepen de mogelijkheden bekeken. De gezonde leefomgeving gaat vooral over voortzetting van taken op het gebied van lucht, geluid en externe veiligheid.

c. Brainport Development

Ieder voorjaar worden het strategisch raamwerk voor het jaarplan (het meerjarenplan vierjaarlijks) en actuele thema's zoals (her)positionering, toekomstscenario's en internationale agenda geactualiseerd. In het najaar stelt het Stichtingsbestuur het conceptjaarplan vast (meerjarenplan vierjaarlijks). Hiertoe wordt de gemeenteraden om advies gevraagd. Minimaal één keer per jaar krijgen de gemeenteraden een uitnodiging van Brainport Development voor een update van de activiteiten en de visie voor de toekomst.

d. Samenwerking Best Veldhoven

In oktober 2013 is de raad geïnformeerd over de voortgang van de samenwerkingsonderwerpen. De samenwerking kan per onderwerp verschillen. Van alleen kennis delen en 'netwerk'-gerichte samenwerking tot samenvoeging. Afhankelijk van het onderwerp en de uitwerking zijn keuzes nodig.

3 Welke financiële gevolgen zijn er?

De financiële gevolgen van de transformatie van het SRE zijn inzichtelijk gemaakt in het raadsbesluit over de herziene begroting (11 februari 2014). In de herziene begroting is voor 2014 een inwonerbijdrage opgenomen van € 10,38 per inwoner. Dat is een verlaging van € 2,68 ten opzichte van de primaire begroting 2014. Voor de jaren 2015 t/m 2017 is een verdere verlaging van de inwonerbijdrage voorzien naar € 9,21 per inwoner.

De exacte gevolgen van de subregionale taken zijn nog niet inzichtelijk, want nog niet alle taken zijn voldoende uitgewerkt. De besparing op de inwonerbijdrage blijft het kader voor de subregionale samenwerking. Het is een uitdaging om alle taken binnen dit budget een plek te geven. Het is niet uit te sluiten dat er keuzes gemaakt moeten worden.

